

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVII. št. 83 (13.913)

Trst, nedelja, 12. maja 1991

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

primorski dnevnik

Majski gospodarski manever naj bi prizadel predvsem luksuzne predmete

Vlada spet segla po davkih za kritje svojega že kroničnega primanjkljaja

Zaradi višjega davka IVA se bo podražilo tudi blago široke potrošnje od oblek do hrane
Kritične ocene sindikata, ker manjka »socialna pravičnost«
- Nezadovoljni tudi industriji

Glavni ukrepi

Prenosni telefoni	300.000 lir
terenska vozila	od 150.000 do 840.000 lir
motorna kolesa	125.000 lir
kemperji	480.000 lir
plovila	za cm dolžine od 300 do 8.000 lir
kreditne kartice	30.000 lir
žgane pijače	za liter približno 1.000 lir

RIM — Vlada je včeraj sprejela »popravni«
gospodarski manever, ki naj bi omejil potrebe
države na 132 tisoč milijard lir, kot so to že prej
določili. Sklepi vlade naj bi z zakonskimi in up-
ravnimi ukrepi zagotovili 14.200 milijard lir, ki
jih bodo dosegli z večjim davčnim prilivom in z
nižjimi izdatki.

Po dnevih negotovosti in ugibanj je sedaj jas-
no, kako bo vlada to dosegla. Kot so včeraj spo-
ročili bodo dodatno za 300 tisoč lir obdavčili pre-
nosne telefone.

Podobni dodatni letni davek bo tudi za teren-
ska vozila, in sicer od 150 do 840 tisoč lir glede
na davčno moč motorja, kemperji bodo dodatno
obdavčeni za 480 tisoč lir, motorji nad 6 KM pa
za 125 tisoč lir.

K tem ukrepom je treba dodati tudi davek na
zasebna letala in helikopterje (izključena so linij-
ska in klubska letala), saj jih bodo dodatno obre-
menili od 1.500.000 do 120.000.000 lir, lastniki jad-
ralnih letal pa bodo plačali 500.000 lir.

Vlada je tudi zvišala davek za turistična plovila
vseh vrst vključno z neregistriranimi, in sicer
od 400 do 8.000 lir za vsak centimeter dolžine.
Nedeljski in dopustniški kapitani bodo morali ob
nakupu plovila plačati višji registrski davek (od
70.000 do 5.000.000 lir).

Lastniki kreditnih kartic bodo letno za vsako
kartico plačali dodatnih 30 tisoč lir, tega davka
so izvzeti lastniki plačilnih kartic (Bancomat).

Poleg teh davkov, ki bodo imeli takojšen uč-
nek, so za 50 odstotkov zvišali davek na proiz-
vodnjo žganih pijač, tako da se bo cena stekleni-
ce žgane pijače zvišala za nekaj manj kot tisoč
lir.

K temu je treba še dodati, da so uvedli začasno
12-odstotno davčno kvoto IVA za tkanine, triko-
tažo, obleko, čevlje, rake, mehkužce, smetano,
okrasne rastline, izdelke iz bičevja, les in pluto-
vino. V 19-odstotno davčno kvoto IVA pa so
vključili razne mezge, obelo, začimbe, zdravilna
zelišča in semena ter turistična plovila. Vlada
navaja, da to niso osnovne življenjske potrebšči-
ne in ne bi smeli višji davek vplivati na premično
lestvico.

Za 10 lir pri litru se bo zvišala cena plinskega
olja in kerozina. Povečali bodo tudi obdavčitev
metana in izničili majsko pocenitev.

Poleg teh ukrepov so še drugi, ki gredo od
krajšega roka za plačevanje carinskih obvez (s 35
na 7 dni), do 90-odstotnega predjuma na davek,
ki so ga banke dolžne plačati v drugem semes-
tru, in davka ICIAP.

Kot zadnje naj še omenimo, da se bodo zvišali
socialni prispevki za odvisne delavce v višini
0,25 odstotka, za neodvisne delavce pa 1 odst-
tek.

Vlada je seveda sprejela tudi varčevalne ukre-
NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Danes na volišča milijon Italijanov

RIM — Danes in jutri se bo približ-
no milijon italijanskih državljanov
podalo na volišča. Obnoviti je treba v
glavnem občinske svete v občinah,
kjer ni bilo mogoče sestaviti odborov.
Na volišča bodo šli v 60 občinah, voli-
ti pa bodo morali tudi pokrajinski svet
v Caserti. Podatki notranjega ministr-
stva pravijo, da bo 294.992 volilcev v
28 občinah volilo po proporcionalnem sis-
temu, v 32 občinah, kjer bodo volili po
večinskem sistemu pa bo šlo na voliš-
ča 61.481 volilcev. Za obnovo pokra-
jinskega sveta v Caserti bo volilo
624.407 volilcev. Volišč bo vsega 1896,
največ v Caserti in sicer kar 1232.

Volilni test je kot vidimo skrajno
omejen, bo pa vseeno zanimiv, saj so
to prve volitve po odcepitvi gibanja
za komunistično obnovo od KPI in
ustanovitve DSL. V mnogih občinah
se je sodstvo moralo izreči o uporabi
dosedanjega simbola KPI, z dvema za-
stavama, srpom in kladivom in ter na-
pisom PCI.

Zanimivo bo videti, kljub skrajno
omejenemu testu, kakšno bo razmerje
sil med strankama, ki sta izšli iz stare
komunistične partije.

Tehten prispevek SKGZ razmišljanju o strategiji slovenskega gospodarstva

SKGZ
Slovenska
kulturno
gospodarska
zveza

SLOVENSKA POT V GLOBALNO EKONOMIJO
POGLEDI Z EVROPSKE PERSPEKTIVE

Sobota,
11. maja
1991

Cossiga včeraj obsodil neučinkovitost sodstva

RIM — Spor med predsednikom
republike in krščansko demokracijo?
Kje pa! Tako Cossiga kot Forlani in
Gava so včeraj dokončno odpravili
vsa tovrstna podtikanja, ki so deset
dni bila na prvih straneh italijanskih
časopisov in so imela vidno mesto v
vseh radijskih in televizijskih poročil-
lih. Gre za popolnoma normalno raz-
liko v gledanjih, čeprav... Čeprav,
pravi tajnik KD Forlani, napad, nika-
kor ne zarota, na predsednika repub-
like obstaja, ne sicer iz vrst KD, tem-
več s strani dela tiska in predvsem s
strani DSL, nekdanjih komunistov.

Samo nekaj ur pred temi Forlanije-
vim izjavami pa se je predsednik re-
publike udeležil praznika Rdečega
križa in ob tej priložnosti spet obrav-
naval nekatere žgoče probleme, ki

tarejo Italijo. Tokrat je spregovoril o
vprašanju sodstva ter je pri tem ostro
polemiziral s predsednikom združe-
nja sodnikov Bertoniem, ki je včeraj
kritiziral njegove izjave o neodvis-
nosti državnega pravdnika. Cossiga
mu ni ostal dolžen ter mu očital, da
ne sme imeti kritiko na svojo osebno
oblast za kritiko celotnega združenja
sodnikov. Hotel sem samo reči, pravi
Cossiga, da bi tisti, ki vodijo preiska-
ve proti mafiji, morali biti res zmožni
voditi take preiskave. Cossiga je tu-
kak mislil predvsem na mlade sodni-
ke, ki jih je država takoj po sprejemu
v službo poslala v najbolj izpostavlje-
na sodišča, pravzaprav v prvo bojno
črto v borbi zoper mafijo in organizi-
ranemu kriminalu.

Volilna farsa v Kninu pod zaščito armade Zatišje pred današnjim referendumom v samozvani avtonomni Krajini

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Danes bo v
Kninski krajini referendum z ges-
lom »Srbski narod v eni državi«. Prebivalci Babičeve Kninske kraji-
ne bodo lahko na referendumu od-
govorili z »da«
ali »ne«
na vpraša-
nje: »Ste za priključitev Srbske av-
tonomne krajine republiku Srbiji in
zato, da ostane v Jugoslaviji s Sربي-
jo, Črno goro in drugimi, ki želijo
ohraniti Jugoslavijo?«
Organizatorji
pravijo, da imajo pravico glasovati
na referendumu vsi občani občin,
ki so se vključile v krajino. Rezul-
tat referenduma bo veljaven v koli-
kor bo »za«
glasovalo preko 50 od-
stotkov volivcev z da in če bo gla-
sovalo ponovno več kot polovica
volivnih upravičencev.

Zaradi referenduma je logično,
da je bilo včeraj in danes v Krajini
relativno mirno, ker je treba pod
zaščito tankov in drugih oddelkov
JLA izvesti referendum, ki naj bo
pomemben zaključni element v iz-
gradnji Miloševićeve Velike Srbije.
Seveda skoro ne bi bilo treba niti
reči, da je referendum za legitimno
in legalno republiko Hrvaško po-
vsem neligitimen, da je narejen
skrajno površno, ni niti točno zno-
no, kdo bo volil in kako bodo izve-
dene volitve. Je pač tipično srbska
volilna zadeva in ne bi bilo nič
čudnega, če bi rezultati bili tudi
104 odstotni, kot so že nekajkrat
bili v podobnih primerih.

S tem pa seveda politični pomen
in predvsem politični rezultat volil-
ne farse ni in ne bo nič manjši. To
je sestavni del po eni strani nasilne
po drugi pa politično propagandne
vojne za razbijanje sedanjega ju-
goslovanskega in dosledno ustvar-
janje srbskega sistema.

Ze večkrat smo ugotovili, da je
sedaj na vrsti Bosna in Hercegovina,
kjer so v Banja Luki ustanovili
podobno avtonomno krajino. Pred-
sednik poslanskega kluba srbske
demokratske stranke BiH dr. Boris-
lav Maksimović je v imenu kluba
pozdravil pobude v srbski skupšči-

ni, da prevzame srbska skupščina
skrb za vse Srbe v Bosni. »Srbski
narod v Bosni in Hercegovini je
namreč ogrožen z odkrito protisrb-
sko koalicijo in s poskusi republiš-
ke vlade, da prepreči združevanje
občin, kjer živi večina srbskega
prebivalstva. V tem trenutku zavis-
i od te rešitve obstoj srbskega naro-
da v BiH in jih je treba obravnavati
v istem kontekstu kot se obravnava
s še težjimi problemi Srbov v Knin-
ski krajini, tako da bi bili predstavi-
niki Srbov izven Srbije enakovred-
no vključeni v razgovore o bodoč-
nosti Jugoslavije«.

Referendum pripravlja tudi urad-
na Hrvaška. Okrog 3,5 milijona ob-
čanov bo lahko odgovorilo na vpra-
šanje, če so za konfederacijo, ali za
federacijo, ki jo predlaga Srbija.
Tukaj je volilni sistem dosleden,
urejeni so volilni sezname in zago-
tovljena večstrankarska kontrola
volilnega postopka, kot je bilo to
že na zadnjih večstrankarskih volit-
vah. Referendum bo prihodnje ne-
deljo, 19. maja. Rezultate ne bodo
objavili po občinah, ker velja za ce-
lotno Hrvaško.

Tak referendum s takim vpraša-
njem je na sestanku šestih predsed-
nikov predlagal Milošević, ki pa se
je kasneje krepko premislil, češ da
referenduma v Srbiji ni treba, ker
vsi vedo, da je Srbija za Jugoslavi-
jo. Nujen pa je med srbskim prebi-
valstvom po občinah izven Srbije,
da se lahko odločijo za priključitev.
Seveda pa Milošević ne pristaja na
referendum med Albanci, niti v
BiH. Očitno se je zavedel, da bi bil
poražen in je bil predlog samo ges-
lo propagandne vojne.

V takih pogojih je izredno slabo
potekal trgovski del turistične de-
javnosti zagrebškega velesejma.
Turistični operaterji iz sveta so si-
cer prišli, ker hočejo ohraniti konti-
nuiteto z Jugoslavijo, do kraja in za
zmeraj je niso odpisali. Toda rezul-
tati so izpod že tako temačnih pri-
čakovanj. Vsi odpuvujejo, saj vse
vlade odsvetujejo potovanja v Ju-
NADALJEVANJE NA 2. STRANI

TRST - Ali bo, in na kakšen način
bo Slovenija kos zgodovinskemu izzi-
vu, ki ga predstavlja njena ambicija,
da se, skladno s svojimi težnjami po
osamosvojitvi vključi v sodobne ev-
ropske in svetovne gospodarske toke-
ve? Ta pot je za Slovenijo spričo
mnogih ovir in objektivno težavnih
okolščin možna le ob doslednem
upoštevanju vseh izkušenj in kompa-
rativnih prednosti, ki izhajajo iz nje-
nega geopolitičnega položaja.

Včerajšnji posvet Slovenske kultur-
no gospodarske zveze je ob številni
udeležbi slovenskih gospodarstven-
ikov z obeh strani meje ponudil prilož-
nost za poglobljeno razpravo, ki se je
izkazala kot tehten prispevek razmiš-
ljanju o strateških usmeritvah sloven-
skega gospodarstva. Zasedanja, ki je
trajalo neprekinjeno od prvih popol-
danskih ur, so se udeležili slovenski
ministri Dimitrij Rupel (mednarodno
sodelovanje), Ingo Paš (turizem) in Izi-
dor Rejc (industrija), ki je udeležence
posveta tudi pozdravil v imenu slo-
venske vlade.

Na fotografiji Maria Magajne:
predavatelji in občinstvo na včeraj-
šnjem posvetu.

Po pogovorih v Damasku se bo Baker sestal z Besmertnim ZDA in SZ stopnjujejo napore za rešitev bližnjevzhodne krize

KAIRO — Sovjetski zunanji minister Aleksander Besmertnih bo danes v Kairu končal svojo prvo bližnjevzhodno mirovno misijo, medtem ko je ameriški državni tajnik James Baker sinoči v Damasku začel že svojo četrto. Prav na današnjem srečanju v Kairu med šefoma diplomacij obeh velesil bo morda bolj jasno, če so sedaj boljši izgledi za mirno rešitev bližnjevzhodnega vprašanja, kot so bili po prvih Bakerjevih obiskih.

Sef ameriške diplomacije ni optimist. To svojo četrto misijo je začel v prepričanju, da bodo ZDA »povlekle vesla v barko«, če se ne bo kaj spremenilo v zadržanju Izraela in njegovih sosednjih arabskih držav. Baker je sinoči prispel v Damask s kompromisnim predlogom vzporednega mirnega reševanja bližnjevzhodnega vprašanja. Na enem tiru bi bila mirovna konferenca pod pokroviteljstvom ZDA in SZ, na njej bi kot opazovalka sodelovala OZN, Evropska skupnost bi bila

neke vrste vmestni člen, zadolžena predvsem za gospodarsko-regionalna vprašanja. Na drugem tiru bi vzporedno potekala dvostranska pogajanja Izraela s svojimi arabskimi sosedami.

Ta kompromisni predlog je zadnja koncesija Izraelu, ki nasprotuje mednarodni konferenci in zahteva izključno dvostranska pogajanja v slogu campdavidskega sporazuma. Preden pa Baker ta načrt predloži Izraelu mora prepričati arabske države. Od teh je prav Sirija tista, ki zahteva mednarodno mirovno konferenco, in sicer pod pokroviteljstvom OZN. Baker bržkone upa, da mu je Besmertnih med svojimi pogovori v Damasku vsaj nekoliko zgladil pot. Bakerja manj skrbijo Jordanci, ki se nahajajo v izrednih gospodarskih težavah, tako da kralj Husein v bistvu le čaka prilžnost, da bi nekako opral madež, ki ga je dobil, ko je v zalivskem spopadu ohranil »proiraisko nevtalnost«. Poglavje zase so Palestinci. Tu je vprašnje

precej bolj zapleteno. Besmertnih se z njimi med svojim obiskom v Izraelu sploh ni sestal. Prav tako so odpovedali njegovo srečanje z Arafatom v Ženevi. Baker bi Palestince najraje vpregel v jordanski voz, a s tem se ne strinja Damask, ki noče povečati vloge jordanskega kralja.

Za razliko od Bakerja je Besmertnih bolj optimistično razpoložen. Dobro se zaveda težav, a na včerajšnjih pogovorih z egipčevskim predsednikom Mubarakom je poudaril, da je mirovna konferenca edino sredstvo za mirno rešitev spora, ki se bo spremenil v tragedijo, če ne bo prišlo do pozitivnih premikov. Po Besmertnihovem mnenju pa si »tragedije« nihče ne more več privoščiti, zato je prepričan, da bo prej ali slej prevladal pragmatizem in razum. Na današnjih pogovorih z Bakerjem bo nedvomno predlagal večjo strpnost in potrpežljivost, ker v nekaj mesecih ni mogoče odpraviti sporov, ki so se nagrmadili v desetletjih.

● Vlada spet segla po davkih za kritje primanjkljaja

NADALJEVANJE S 1. STRANI

pe od zamrzitve »turnoverja« v javnih upravah, omejevanja posojil za financiranje javnih uprav, uresničitev investicijskega sklada pri državnem skladu za skrbstvene ustanove in še druge ukrepe, ki naj bi skupaj z zvišanimi socialnimi prispevki zagotovili 7.100 milijard lir.

Ker se vlada kljub svojim zagotovilom vseeno zaveda, da bo manever vplival na življenjske stroške in inflacijo, bodo za »socialni pas« znižali za 40 lir vsako kWh električne enrgije.

Po vsem tem je treba še omeniti, da je vlada sprejela zakonski odlok, ki spreminja nekatere dosedanje javne ustanove v delniške družbe, kar naj bi dovedlo do delne in postopne privatizacije. Včeraj pa niso sprejeli nobenega ukrepa o pokojninah; to nevhvalno nalogo so poverili ministru za delo Mariniju, ki bo moral do 15. junija predstaviti zakonski osnutek o strukturalni reformi pokojninskega sistema. Že včeraj pa so nakazali smernice te reforme, ki bo morala upoštevati progresivno homogenizacijo pokojnin javnega in zasebnega sektorja, postopno zvišanje obvezne starosti za upokojitev, zvišanje minimalnega s prispevki kritega obdobja in podaljšanje obdobja, ki služi za izračunavanje višine pokojnine.

Sindikat je to odločitev pokojninske reforme pozitivno ocenil, ker bo lahko še vplival na njeno sprejetje. Glede samega gospodarskega manevra pa je do skrajnosti kritičen. Za UIL so v manevru protislovja in nesprejemljive bele lise, o katerih sindikat ne more molčati. Pri tem UIL navaja pomanjkanje davčne pravičnosti in odsotnost ukrepov, ki bi omilili »zlate plače in dopolnilne doklade«, kot ostali dve sindikalni zvezi tudi UIL

navaja davčne utaje. Za CGIL so s tem gospodarskim manevrom »le obrisali prah s pohišstva, pometli po skritih vogalih družbe in vse skrili pod preprogo«. Vse skupaj izpade kot polna toča, ki ne načinja pravih vzrokov patološke prezadolženosti države. CGIL še ugotavlja, da smo ponovno priča ukrepom, ki vzbujajo upravičen sum, da je vlada v bistvu talec raznih lobijev, ki preprečujejo uresničitev prave davčne reforme. CISL se spotika ob povišanju dajatev za socialno skrbstvo in ugotavlja, da bo manever sprožil inflacijo. V skupnem sporočilu pa so sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL navedle, da je manever nezadovoljiv, v njem pa ni socialne pravičnosti. Sindikat obenem napoveduje, da bo vse svoje pomisleke iznesel na pogajanjih o reformi pokojnin.

Z gospodarskim manevrom pa niso zadovoljni niti industriji. Predsednik Confindustrie Pininfarina je poudaril, da bi moral vladni manever zapolniti s 14.200 milijard lir luknjo v proračunu, a kaj, ko ta luknja znaša 20 tisoč milijard lir. Predsednik Confindustrie obenem očita vladi, da ni sprejela konkretnega finančnega programa in je dobesršen del neresenih vprašanj prepuščila junijskim pogajanjem z družbenimi silami.

Vlada bo že v prihodnjih dneh razložila »strateško vsebino« svojega gospodarskega manevra. Trenutno je le jasno, da glede vprašanja znižanja eskontne mere vlada precejšnja zmeda, medtem ko je podpredsednik vlade Martelli izjavil, da se bo to zgodilo že v kratkem, pa drugi trdijo, da bo treba na ta finančnomonetarni ukrep še počakati. Po mnenju zakladnega ministra Carlija je treba upoštevati, da se italijanske obrestne mere že približujejo obrestnim meram drugih evropskih držav in da je treba torej biti pri tem precej previdni.

● Pred današnjo volilno farso v Krajini

Armada s tanki nadzoruje celotno etnično mešano območje Hrvaške (Telefoto AP)

NADALJEVANJE S 1. STRANI

goslavijo, katero pretresajo vedno bolj krvavi boji. Sicer pa je dovolj kratek izlet v sosednjo Istro, kjer ni več niti tradicionalnih Tržčanov, ki dobo vedno, da je tam povsem mirno. Toda turistov ni niti na severno slovenskem predelu. Prišli so samo nekateri tradicionalni avstrijski gostje, ki vedo, da je to povsem mirno področje in predvsem, da je do avstrijske meje nekaj desetnih kilometrov, rabijo slabe pol ure in so že na varnem doma. Vsi drugi odpovedujejo.

V takih okoliščinah je kot nerazumljiva neslana šala izzvenel umetni optimizem predsednika vlade Markovića, ki se je v Makarski sestal s tujimi turističnimi novinarji. Skušal jih je prepričevati, da je s sporazumom na vrhu in z zadnjim dogovorom razširjenega predsedstva vse rešeno in da gre Jugoslavija na pot pomirjenja. Na vprašanje, če se bo obnovilo skupno jugoslovansko tržišče, je tako na primer po vsem pozitivno odgovoril. Zvezna vlada je namreč sprejela vse ukrepe, on pa je vprašal republiške vlade. Pet jih je že pozitivno odgovorilo, ni odgovorila samo ena vlada. Toda ni odgovorila Srbija in samo Srbija je uvedla omejevalne ukrepe in razbila enotno jugoslovansko tržišče. Samo od Srbije zavis, če se bo enotni trg obnovil. Srbska vlada pa ne kaže najmanjšega namena, da bi odpovedala svoje restriktivne ukrepe.

Pred nemirnim tednom

Na slovenski predlog, da bi se ta republika sporazumno »razdružila« z Jugoslavijo, se je prva odzvala črnogorska vlada. Odgovor je seveda negativen. Najbrž bo podobno odgovorila Srbija. Vendar bo tudi v njenem odzivu po vsej verjetnosti špranja, skozi katero se bo mogoče izmuzniti in začeti pogajanja. Obe republiki navadno precej podobno reagirata, v črnogorskem stališču pa je vsaj po prvem branju - mogoče zaslužitveni odtene, ki ga bodo slovenski pogajalci najbrž s pridom uporabili. Črnogorska vlada pravi, da bi se Slovenija rada izognila svojim obveznostim do drugih v Jugoslaviji. To pa ne drži.

Slovenski predlog izrecno govori o volji, da bi se sporazumeli, ne da bi drug drugemu škodovali. To pa je najbrž tudi oprijemaljšče, ki ga bodo upoštevali v Makedoniji ter Bosni in Hercegovini ter pustili odprta vrata za pogajanja o pravicah in obveznostih posameznih republik iz dosedanjega skupnega življenja v Jugoslaviji. Hrvaška pa je že tako ali tako ena izmed pobudnic za sporazumno razdružitev.

Vendar bodo pogajanja trda, mučna in dolga. Izvedenci trdijo, da je sploh nemogoče razmejiti pravice in obveznosti, ker so se denarni in blagovni tokovi tako preplekli, da preprosto ni mogoče napraviti čistih računov. Najbrž bodo temu pritrili tuji upniki. Že zdaj niso naklonjeni temu, da bi Slovenija in Hrvaška kot izvoznici zapustili druge republike, ki so predvsem uvoznice. S tem bi se bistveno zmanjšala možnost, da tujina dobi povrnen svoj denar, ki ga je posodila Jugoslaviji, tega pa ja več kot 16 milijard dolarjev.

Slovenija se je obrnila na zvezne organe s predlogom o sporazumni razdružitvi ravno v trenutku, ko se jim je povrnilo nekaj moči. K temu jih je pripravila armada. Njena grožnja, da bo sama poskrbela za mir v državi, če tega ne bodo storile civilne oblasti, jim je dala novega zagona. Tako sta se s precej odločnimi stališči in ukrepi oglasila zvezna vlada in državno predsedstvo. Oba brez zadržkov potrjujeta ozemeljsko celovitost posamičnih republik in seveda zvezne države ter zahtevata miren in demokratičen izhod iz krize. Vendar obenem spretno pošiljata v republike zvezno oblast, ki je bila zadnje mesece povsem odrinjena.

Najbolj je to vidno v Hrvaški. Zvezna vojska in zvezna policija sta dobili tako rekoč monopol nad stičišči med narodnostno mešanimi območji, ki so prava krizna žarišča, ter drugimi deli Hrvaške. Samo enote JLA in zvezne policije se lahko tam gibljejo, najbrž pa bodo tudi razoroževale vse enote, ki ne sodijo pod redno milico. V tem pogledu odločitve državnega predsedstva sicer niso povsem

jasne, očitno bodo prepuščene toku dogodkov in razmerju sil; že v prvih odzivih na Hrvaškem pa so eden izmed kamnov spotike. Hrvaška opozicija namreč očita vladajočim v tej republiki, da so podpisali kapitulacijo. Najvišje funkcionarje v republiki obtožuje, da je prepustila efektivno oblast v nekatereh delih republike zveznim organom, kar naj bi še kako oteževalo pot v samostojno državnost.

Armada in zvezna policija sta sicer dobili pooblastilo samo za mesec dni, toda hrvaška opozicija je spretno izkoristila takšno popušcanje in kompromis, ki naj bi prispeval k pomiritvi in dialogu ter dokazuje, da vladata ta trenutek v republiki republiška in zvezna oblast. V tej dvojnosti pa je najbrž res skrita tudi nevarnost, da se lahko razmere še vedno prevesijo na mir in dialog ali pa k novim spopadom in celo državljski oziroma mednacionalni vojni. Hrvati so na robu potrpljenja, Srbom na Hrvaškem pa tudi ni do pravega miru, če hočejo doseči, da bi propadel hrvaški referendum o federaciji in konfederaciji.

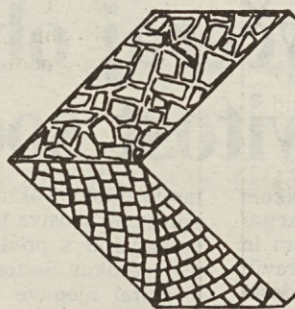
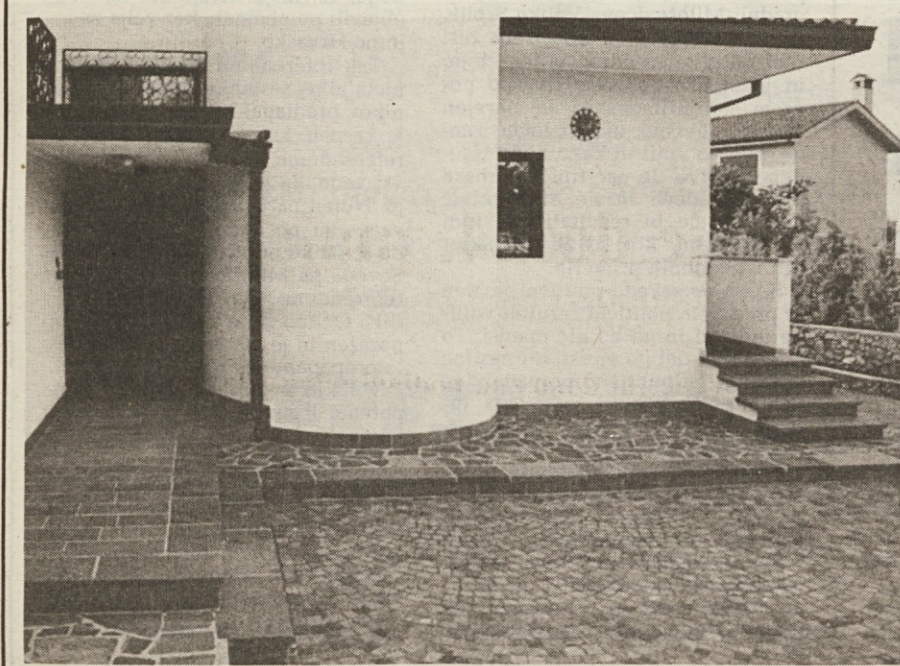
Morebitna eksplozija nemirov in spopadov v Hrvaški tudi v delu Hercegovine pa bi prišla prav tistim, ki bi radi preprečili, da bi Hrvat Stjepan Mesić prihodnji teden postal predsednik jugoslovanskega predsedstva. Časa imajo res malo, razmerje sil v državi pa se hitro spreminja. Petkovo zasedanje zvezne skupščine je to pokazalo prav nazorno. Ko je Srbija ob ne preveč zagretem sodelovanju Črne gore hotela ustoličiti še vodinskega in kosovskega predstavnika v zveznem državnem predsedstvu, so se uprli poslanci s Kosova, iz Slovenije, Hrvaške pa tudi mnogi iz Bosne in Hercegovine ter Makedonije. Videti je, da druge republike enostavno več ne priznavajo Srbiji, da bi imela v odnosih med republikami več pravic kot druge.

V teh nemirnih dneh bo imela vojska precejšnjo vlogo. Če bo kolikor toliko nevtralna in spretna v Hrvaški, bo lahko ohranila vsaj navidezen mir na območjih, kjer tljivo in občasno izbruhne spopadi med Srbi in Hrvati. Če ne bo konec prihodnjega tedna na silo pobirala slovenskih vojaških obveznikov, ne bo povzročila spopada v Sloveniji. Vendar če tega ne bo storila, ji bodo začeli obračati hrbet v drugih republikah. To armada ve, vendar za zdaj noče povedati, kako se bo odločila. Opozarjale, da je jugoslovanska družba že v državljanski vojni in da bo vojska ukrepala, če tega ne bodo zmogle civilne oblasti. To pa pomeni, da ne bo privolila v lasten razkroj. Kako ga bo preprečila, bo najbrž vidno že v tem tednu.

BOŽO KOVAČ

Ali Washington že spreminja svojo politiko do Kremlja?

MOSKVA — V Kremlju ne skrivajo zaskrbljenosti, ker se sovjetsko-ameriški odnosi ne razvijajo, tako kot bi si jih želeli sovjetski voditelji. Partijsko glasilo Pravda je v včerajšnjem uvodniku v bistvu pozvalo Washington, naj ne zapravi, kar je bilo do sedaj pozitivnega storjeno v odnosih med obema velesilama. Po pisanju Pravde je preložitveni vrha med Bushem in Gorbačovom s februarja na junij zgovorno znamenje, da se nekaj dogaja. Washington uradno navaja, da še obstajajo razhajanja ob vprašanju omejevanja jedrskega strateškega orožja, po mnenju Pravde pa temu ameriškemu zavlačevanju botruje spremenjena politika Washingtona do Moskve. Za partisko glasilo obstaja nevarnost, da so washingtonsko politiko pričeli pogojevati »jastrebi«, ki so prepričani, da je SZ postala drugorazredna velesila. Pravdo in z njo seveda Gorbačova pa še najbolj skrbijo težnje, da bi Washington vzpostavljaj odnose ne samo z zvezo, temveč tudi s posameznimi republikami Sovjetske zveze. Ob tem seveda Pravda navaja, da skaljeni odnosi ne bi škodili samo obema državam, temveč vsemu človeštvu.

EDIL-PORFIDI TRENTINA s.n.c.

Giovannini & C.

TLAKOVANJE ZUNANJH PVRŠIN
DOBAVA IN POLAGANJE PORFIDOV

PLOŠČE - REZANE PVRŠINE - KOCKE
KLESANE OBLIKE - STOPNIŠČA - BRUŠEN PORFID

zastopnik

PAVES

cementni modularni samovezni raznobarvni elementi

TRST - skladišče in urad: Prosek (pri garaži ACT) — Tel. (040) 251044

Za vseslovenski gospodarski program in sodelovanje med Slovenci v svetu

Slovenija ne more imeti teritorialno omejene gospodarske strategije, pač pa je potreben vseslovenski gospodarski program, ki naj ima za cilj vzpostavljanje vezi in spodbujanje partnerskega sodelovanja med slovenskimi gospodarskimi strukturami v Evropi in po svetu. Tak program, kjer gre dejansko za tkanje svetovnega slovenskega gospodarskega omrežja — skratka za projekt vseslovenskega pomena, lahko sloni le na narodnem oziroma etničnem principu. Republika Slovenija — pa čeprav je povsem razumljivo, da ji osamosvajanje narekuje vzpostavljanje ekonomskega sistema s poudarkom na teritorialnem principu — ne sme prezreti, še zlasti zaradi kočljivega gospodarskega položaja, v katerem je, možnosti, ki jih nakazuje obstoj slovenskih gospodarskih struktur v tujini.

To je zaključna misel predsednika gospodarskega odbora SKGZ dr. **Darja Cupina** po izjemno poglobljeni, z izvirnimi predlogi in idejami obogateni razpravi ob sklepu včerajšnjega posveta na temo "Slovenska pot v globalno ekonomijo - Pogledi z evropske perspektive", ki ga je priredila Slovenska kulturno gospodarska zveza v Kongresnem centru Tržaškega velesejma. Slovenska podjetja, ne glede na to, kje so, je treba povzdigniti do mednarodne konkurenčne ravni in na osnovi vseslovenskega programa enotno vstopiti v Evropo, je še poudaril Cupin s pripombo, da bo treba to podčrtati tudi na Svetovnem slovenskem kongresu 26. junija v Ljubljani in obenem izdelati skupno razvojnogospodarsko listino.

Razprava — h kateri se bomo še povrnili — je pomenila smiselno in povzljajoče nadaljevanje oziroma dopolnjevanje tez, ki so jih razgrnili štirje poročevalci.

Uvodne misli je podal predsednik SKGZ **Klavič Palčič**, ki je vlogi gospodarskih struktur v razvojni strategiji manjšine opredelil kot temeljno jamstvo, da je življenje manjšine v vsej njegovi razvejanosti lahko uspešno. Slovensko manjšinsko gospodarstvo se je vseskozi razvijalo kot odraz dejanskih družbenih potreb in izraz okoliščin, v katerih Slovenci v Italiji živimo ves povojni čas. Ta izkušnja ta za ves slovenski narod lahko resnično bogastvo, če se bo z njo hotel in znal okoristiti, kajti gre za dokaz, kaj je na gospodarskem področju mogoče ustvariti ob meji, ki je bila dolgo pojmovana kot problematična in celo tvegana.

Palčič je dejal, da je posvet namenjen kot vsebinski prispevek zasedanju Svetovnega slovenskega kongresa, ki bo junija v Sloveniji. Smisel aktivnega doprinosa slovenskega gospodarstva pa je bil doslej in naj bo tudi v bodočnosti zaupanje v lastne sile in sposobnosti kot osnovo, brez katere v gospodarstvu ne more biti uspešnosti.

Nagovoru predsednika SKGZ je sledilo poročilo z naslovom "Slovenija med Evropo in Jugoslavijo", ki ga je posredoval pooblaščen predstavnik Republike Slovenije v Bruslju dr. **Lojze Sočan**. Govornik je razčlenjeno obsevanje pogojev, pod katerimi lahko politično neodvisna Slovenija stopi v stic s članicami Evropske skupnosti. Na tej poti bo precej zaprek, kajti "veliki politiki" takšni procesi osamosvajanja malih držav ne prija, čeprav je tudi res, da je pokazala Evropa ravno v zadnjem času, marca in zlasti aprila, več razumevanja za takšno slovensko izbiro. Dokaz tega je že odpoved obiska v Jugoslaviji, ki ga je imel v programu Delors: »Očitno ni maral nobene identifikacije z graditelji Jugoslavije na nacionalistični podlagi.«

Slovenija je po Sočanovem mnenju vsekakor na dobri poti, da bo le odstranila sistemsko navlako, nadomestila hud zaostanek na področju tehnološke difuzije, popravila zdajšnje kritično stanje, kar zadeva menedžment, in preprečila odtok možganov na tuje oziroma znala izkoristiti ves dani človeški potencial, ki ga res nima malo. Hkrati bo treba omogočiti inozemskemu kapitalu donosnost vlaganj na slovenskih tleh, drugače se bo obrnil na druga, konkurenčnejša tržišča. Osvojiti mora seveda evropske razvojne kriterije, ki slonijo na ekonomski globalizaciji, kajti le tako bo uvidela, kateri so ključni problemi, ki jih mora rešiti. Pri tem pa je potrebno čim tesneje sodelovanje med slovensko vlado in slovenskim gospodarskim svetom. Pot Slovenije v Evropo, je še poudaril govornik, bo olajšalo seveda njeno sodelovanje z zamejskimi Slovenci, ki imajo resnične, dolgoletne evropske izkušnje, kakor tudi zgledovanje po izkustvih, s katerimi so še prav posebno bogati v Furlaniji.

Tajnik odbora za gospodarstvo SKGZ dr. **Branko Jazbec** se je v svojem referatu osredotočil na kontingentne značilnosti geopolitičnega prostora in razmer, v katerih si skuša slovensko gospodarstvo, tudi manjšinsko, utreti stvarno perspektivo na evropskih tržiščih. Pogoji za utrjevanje tega procesa sicer obstajajo, je pa tudi mnogo ovir, ki jih je neobhodno potrebno premostiti. Zaostrovanje političnih razmer v Jugoslaviji se stopnjuje, vse težje pa postaja obrzdati strasti in preprečiti medetnične spopade, kar objektivno krči to, kar je Slovenija doslej pojmovala kot svoje domače tržišče. Trganje ne povsem zanemarljivih poslovnih zvez z ostalimi deli Jugoslavije se kaže kot nevarna past, ker lahko privede do delne izolacije Slovenije, še posebno pa do izgube pomembne vloge posrednika oziroma spodbujevalca sodelovanja gospodarskega razvoja na tej vsekakor pomembni relaciji tkanja odnosov Sever-Jug. V zahtevnem procesu osamosvajanja potrebuje Slovenija poleg klasičnih atributov državnosti, k čemur se včasih zdi, da so prvenstveno usmerjeni njeni napor, tudi dokaj jasno opredelitev njene vloge v tem prostoru, posebej načinov vključevanja njenega gospodarstva v mednarodno delitev dela, zato pa tudi že izdelano zunanjetrgovinsko strategijo in ustrezno naravnost njenih partnerskih povezav.

Navezovanje preferencialnih, skorajda ekskluzivnih odnosov z Avstrijo, in preko nje z germanskim svetom, bi po mnenju dr. Jazbeca lahko privedlo do razmaha sodelovanja na relaciji Sever-Jug v obliki, ki bi lahko bila za Slovenijo precej neugodna, saj se ne bi v popolnosti uveljavile njene komparativne prednosti. Dr. Jazbec je nato analiziral značaj italijansko-jugoslovanske meje in interesov gospodarskega sodelovanja ob njej posebno v luči pospešenih evropskih integracijskih procesov. Predlog manjšine, ki od svoje obmejnosti v določenem smislu tudi živi, je v tem, da bi se uveljavil koncept narodnogospodarske strategije, ki bi upošteval dejstvo, da smo Slovenci še naprej avtohtono prisotni na ozemlju kar štirih držav.

Dr. **Kristijan Schellander** (Österreichische Volksbanken AG, Dunaj) je razvil temo "Slovensko-avstrijsko zблиževanje in možnosti slovenskega gospodarstva v Avstriji", ob čemer seveda ni mogel mimo dejstva, da bo Avstrija slej ko prej postala članica Evropske skupnosti (menda okoli leta 1995). Če čakajo že Avstrijo kot malo, a razmeroma bogato in visoko razvito državo znatne težave, ko se bo morala spopasti z enotnim evropskim trgom, kakšne težave šele bodo imeli koroški

Slovenci in kakšne Slovenija, od katere je bilo gospodarstvo slovenskih Korošcev doslej močno odvisno, se je vprašal govornik. Avstrija bolj razume Slovenijo kot katera koli druga evropska država, vendar so njeni gospodarstveniki sila previdni, kajti predno se angažirajo za tesnejše sodelovanje s sosedo, hočejo imeti jasna jamstva o njeni vsestranski zanesljivosti.

Dr. Schellander je mislil s tem, med drugim, na solidnost pri zagotavljanju točnih dobavnih rokov, na nujnost čim višje kvalitete proizvodov in še zlasti na ureditev vseh ustreznih zakonskih predpisov, kajti neurejenost na tem področju odvrča avstrijske investitorje oziroma jim narekuje skrajno opreznost. Slovenija, je rekel Schellander mora skušati čimprej sama rešiti vse svoje probleme, vsaj glavne, njeno gospodarstvo se mora nasloniti na sistem trdnih pravil, kakršna morajo veljati za vse, šele potem bo lahko s pridom izkoristila stvarne možnosti, ki ji jih ponuja avstrijsko tržišče.

Glede gospodarskega delovanja koroških Slovencev je govornik pojasnil, da slednje še ni doseglo povprečnega avstrijskega nivoja, kaj šele evropskega. Gospodarske strukture so zastarele, zato jih bo treba korenito prenoviti

in okrepiti, privatnega podjetništva pa je zaenkrat še prav malo.

Dr. **Peter Kraljič** (McKinsey & Co. Inc., Düsseldorf) je izhajal iz ugotovitve, da ima Slovenija konkretne možnosti postati sklopka tako na relaciji Vzhod-Zahod, kot tudi v smeri Sever-Jug. Vendar obstajajo mnogi pogoji, ki jim je potrebno zadostiti za uspešen prehod v razvito evropsko tržišče, še posebno pa za preživetje v njegovem okviru. Predvsem se je treba dobro zavedati dejanskih razsežnosti tega izziva, ki je urgenten in neponovljiv. Navlako starega gospodarskega sistema je treba čimprej odpraviti in graditi na solidni tradiciji in sposobnostih, ki so bile v slovenski družbi desetletja zanemarjene. Podjetniške sposobnosti bodo namreč vitalnega pomena za to, ali bo slovensko gospodarstvo pri vključevanju v evropske standarde preživel ali ne. Odločilna pa bo tudi moč subjektivne volje in pristop do dela, ali, z drugimi besedami povedano, če se bomo znali Slovenci za te naloge primerno obnašati. Za učinkovito vključitev je treba predvsem obvladati poznavanje zahtevnega zapadnega gospodarskega ustroja, ugotoviti, kje so njegovi vzorci in se obenem zavedati, da jih ni mogoče avtomatično prenašati, ampak se je iz njih treba učiti. Slovensko gospodarstvo mora znati ustvariti pogoje, ki bodo za delo z njim atraktivni, kar edino lahko preprča tuje partnerje.

Dr. Kraljič je z nekaterimi primeri ilustriral najvažnejše trende v sodobnem gospodarstvu, v katerem se veliki koncerni praktično neomejeno prilagajajo naglo spreminjajočim se razmeram. Perspektiva Evrope 92 v bistvu ni nič drugega kot nastajanje ogromnega gospodarskega prostora. Trendi pa so v stalnem spreminjanju in kdor se ne prilagaja neizbežno propade. V tej perspektivi so lahko uspešna le tista podjetja, ki imajo visoko razvito delovno etiko, jasno vizijo, dodelano strategijo in učinkovit poslovni sistem. Dr. Kraljič je opozoril na težave, ki nastajajo v vzhodnih državah na prehodu iz reguliranega v prosto gospodarstvo, in na družbene turbolence z riziki destabilizacijskih procesov, na katere na Zapadu nihče ni bil pripravljen. Slovenija bo morala v tej fazi znati mobilizirati vse lastne resurse, stabilizirati lastno politično in ekonomsko okolje, v katerem se politična kultura še ni razvila.

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO — SEDEMLETNI

- CCT se koristijo s 1. majem 1991 in zapadejo 1. maja 1998.
- Kupon je **polletni**; prvi kupon, ki znaša **6,30%** bruto, bo izplačan 1. 11. 1991.
- Naslednji kuponi bodo enaki šestmesečnemu bruto donosu BOT na 12 mesecev plus premija, ki znaša 0,50 točke.
- CCT bodo dodeljeni po **marginalnem sistemu** (asta marginale), ki se nanaša na ceno ponudbe.

- Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri banknih zavodih **do 13.30 dne 14. maja**.
- Obveznice se koristijo s 1. majem 1991 in je zato treba ob vplačilu, **17. maja**, doplačati poleg cene iznešene na dražbi tudi dozorele obresti kupona brez kakršnekoli provizije.
- Obveznice so v svežnjih po **minimum 5 milijonov lir**.

Rezervacije do 14. maja

Minimalna cena dražbe %

Letni donos na podlagi minimalne cene

Bruto %

Neto %

96,65

13,80

12,04

Cena, ki bo iznešena na dražbi bo objavljena v časopisju.

DEŽELNI SEDEŽ RAI

GLASBENA MATICA, Trst, Gorica, Špeter

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV, Trst

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV, Trst, Gorica, Čedad

Gallusovo zvočno bogastvo

moteti za enega, dva, tri in štiri zборе

ZBORI Milan Pertot, Primorec - Tabor, Tržaški mešani zbor, Glasbene matice, Vesela pomlad, Vesna, Tržaški oktet in člani V. Vodnik

ZBOROVODJE Janko Ban, Bogdan Kralj, Stojan Kuret, Aleksandra Pertot, Franc Pohajač, Tomaž Simčič, Matjaž Šček

TRST stolnica sv. Justa, petek, 17. maja, ob 20.30

GORICA stolnica sv. Hilarija in Tacijana, sobota, 18. maja, ob 20.30

ČEDAD cerkev sv. Frančiška, nedelja, 19. maja, ob 18.00

Pri organizaciji sodelujejo: Zbor Cappella Civica (Trst), Slovenski center za glasbeno vzgojo E. Komel, Združenje cerkvenih pevskih zborov in Zveza slovenske katoliške prosvete (Gorica), Zbor »Harmonija« in Kulturno društvo Ivan Trinko (Čedad).

POKROVITELJI: Gallusov odbor pri Sekretariatu za kulturo Republike Slovenije — Dežela Furlanija - Julijska krajina — Pokrajina Trst

Biasutti se zavzema za hitro ustanovitev centra »off-shore«

Predsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti je na predsedstvo vlade naslovil pismo - ki ga je poslal v vednost tudi pristojnim ministrstvom - v katerem opozarja na potrebo po čimprejšnji ustanovitvi vsedravnega odbora, ki bo moral nadzorovati bodoči tržaški center za finančne in zavarovalne storitve, predviden z zakonom št. 19 za gospodarski razvoj obmejnih območij.

Biasutti v svojem dokumentu opozarja tudi na potrebo, da bi z največjo hitrostjo - in torej še preden bo zakladno ministrstvo izdalo izvajalne odloke - prišli do učinkovite akcije za usklajevanje mnogoterih iniciativ in dejavnosti, ki jih predvideva zakon, kot npr. finančne družbe v Pordenonu in storitvenega centra za blagovno menjavo in za dokumentacijo, ki bi moral nastati v Gorici.

Prav na to temo je deželni odbornik za načrtovanje Gianfranco Carbone izjavil, da je »poteza predsednika Biasuttija pomembna tudi zato, ker omogoča opredelitev tistega javnega subjekta, ki se bo moral pogovarjati s kreditnimi zavodi in s finančnimi družbami in ki bo torej moral določiti kriterije, po katerih bo interesentom omogočeno delovanje v okviru centra off-shore«. Izpolnitev zahteve, da bi imenovali nadzorni odbor storitvenega centra še pred izdajo izvajalnih odlokov, pa bi po Carbonejevem mnenju preprečila, da bi se promocijskega dela lotilo preveč subjektov: na ta način bo namreč lažje priti do korektnih delitev pristojnosti in vlog med javnimi in zasebnimi subjekti, povrh pa bo glede na usmerjenost javnih subjektov mogoče ugotoviti, kakšno pomoč lahko nudijo centru off-shore.

To velja še posebno za Avtonomno pristaniško ustanovo - poudarja Carbone - ki lahko na tak način usmeri svoje energije v iskanje začasnega sedeža in vsega potrebnega za začetek delovanja tega centra. Korak za korakom in z razčiščenjem institucionalnih ravni bo tako mogoče ponovno opredeliti tudi odnose s Polisom, in to na osnovi prepričanja, da morajo javni upravitelji opraviti svoje funkcije brez vmešavanja družb. Glede Polisa je Carbone še dodal, da so urbanistične izbire v izključno javni pristojnosti, iz česar sledi, da morata glavno vlogo v tem okviru igrati Pristaniška ustanova (ki ima na svojem območju zakonodajno pristojnost) in tržaška občinska uprava.

Spomniti gre, da 3. člen zakona za obmejna območja določa, da mora nadzorni odbor za center off-shore sestavljati 12 članov, od katerih devet v zastopstvu ministrstev, zavoda Banca d'Italia, Dežele FJK, tržaške Trgovske zbornice in Pristaniške ustanove, trije pa morajo biti izvedenci za finance in mednarodno trgovino. Predsednika tega odbora bo imenoval zakladni minister s posebnim odlokom.

Na Pomorski postaji simpozij dijakov višjih srednjih šol

»Zadovoljni s seboj v svetu, ki se spreminja« je geslo, ki so ga prireditelji izbrali za naslov jutrišnjega srečanja oziroma posveta v kongresni dvorani Pomorske postaje, katerega protagonisti bodo dijaki tržaških višjih srednjih šol, seveda tudi slovenskih. Pobuda Pokrajinskega šolskega skrbništva sodi v okvir širšega »Projekta za mlade 93«, ki si ga je zamislilo šolsko ministrstvo z namenom, da bi pritegnilo stvarno pozornost do problemov mladih v šolskem sistemu in pripomoglo k njegovi večji povezavi z družinami, z raznimi združenji, socialnimi službami in institucijami.

Posvet, ki ga je pokrajinski šolski skrbnik Vito Campo s predstavniki sodelujočih dijakov, profesorjev in pokrajinskih upraviteljev včeraj predstavil tisku, so s finančnimi prispevki omogočili Tržaška hranilnica (CRT) kot uradni sponsor, Združenje tržaških industrijcev in Tržaška kreditna banka, pokroviteljstvo sta prevzeli Pokrajina in Občina Trst, poleg pokrajinske uprave pa so pri pripravi posveta pomagala še 16., 17 in 18. šolsko okrožje.

Tržaška šolska mladina bo torej jutri imela priložnost, da bo odgovornim v šolskih, družbenih in političnih institucijah na Tržaškem postavila zahtevo, naj se angažirajo za zadovoljitev pričakovanj in potreb novih rodov. Srečanje se bo začelo ob 9. uri s pozdravom šolskega skrbnika Campa, župana Richettija in predsednika Pokrajine Crozzolija, nato pa bo predstavnik dijakov prebral poročilo ob izteku prvega leta izvajanja »Projekta za mlade 93«. Sledili bodo odgovori predstavnikov pristojnih javnih ustanov, dopoldanski del srečanja pa bo zaključila razprava. Popoldanski del, ki se bo začel ob 15. uri, bo posvečen glasbenim in dramskim nastopom dijakov tržaških višjih srednjih šol, ki so se odzvale k sodelovanju pri »Projektu za mlade 93«.

Gre za veliko priložnost usposabljanja mladih in njihove promocije v protagoniste šolskega življenja, je poudaril skrbnik Campo na včerajšnji tiskovni konferenci, ko je med drugim zelo poudarjal občutek velikega pomanjkanja vrednot med mladimi. Pritegnil mu je tudi predstavnik profesorjev Magnelli, medtem ko je predstavnica dijakov poudarila nujnost večjega sodelovanja in komunikacije med italijanskimi in slovenskimi dijaki. Predsednik odbora za izvajanje »Projekta za mlade 93« Maifredi Poilucci je v svoji dvojni vlogi profesorja in pokrajinskega upravitelja poveljal večje zanimanje javnosti za probleme šole v zadnjem času, medtem ko je pokrajinski odbornik za šolstvo Berni izrazil upanje, da se politiki na jutrišnji posvet ne bodo prišli samo »pokazati«, ampak da bodo predvsem poslušali in se potem konkretno lotili odprtih vprašanj, med katerimi je odnos med slovensko in italijansko šolo eno bistvenih.

Ob slovesu od delovnega mesta tudi 60. rojstni dan Ignacij Ota: življenje za zborovsko glasbo

Ignacij Ota je 26. aprila slavil 60. rojstni dan, z jubilejem pa sovpada še pomemben življenjski mejnik: neutrudni, dolgoletni »uradni« mentor našega zborovstva pri ZSKD namreč odhaja v pokoj. Tako se mu odpira novo poglavje v življenju, ki ga je Ignacij Ota posvetil predvsem zborovski glasbi. Točneje - kot sam zatrjuje - bo njegova upokojitev zgolj formalna, saj se bo še dalje ukvarjal z zbori, s petjem in glasbeno kulturo nasploh.

Zborovodja, skladatelj, prosvetni delavec in pedagog, človek, ki svoje življenje posveča glasbi, in v prvi vrsti zborovski, z izredno požrtvovalnostjo, veliko sposobnostjo in globoko občutljivostjo: to je Ignacij Ota. Rodil se je v Dolini, kjer je že kot osnovnošolec pokazal veliko zanimanja za petje in večkrat spremil očeta na pevsko vajo. Še pred vojno se je pri borštanskem župniku Malalanu učil harmonij in s

13. letom začel orglati v dolinski cerkvi. Zelo mlad je stopil tudi pred pevski zbor. Takoj po vojni se je posvetil glasbenemu izobraževanju: harmonijo in kontrapunkt je najprej študiral v Šklednju pri Ivanu Grbcu, ki ga je že uvažal k pisanju prvih, sicer drobnih zborovskih skladb in mladega Ignacija navdušil za komponiranje. Učenje je nadaljeval na ljubljanski Srednji glasbeni šoli, na kateri je najprej študiral klavir, pozneje pa kontrabas. Žal se zaradi sprememb v tedanjem jugoslovanskem šolskem ustroju nikoli ni mogel uradno vpisati na Akademijo, zato pa je v Ljubljani štiri leta »hospitiral« pri lekcijah harmonije in kontrapunkta Jurija Gregorca in pozneje Vasilija Mirka. Po diplomi na Srednji glasbeni šoli leta 1956 se je vrnil v Trst, se posvetil poučevanju raznih predmetov na šoli Glasbene matice in se začel ukvarjati z zborovstvom pri tedanji Slovenski prosvetni zvezi. V Ljubljano se je povrnil petnajst let pozneje, ko je na Akademiji sledil predavanjem kompozicije Blaža Arničja, Uroša Kreka in Alojza Srebotnjaka.

V več kot tridesetletnem zborovodskem delu je dosegel uspehe predvsem v domačem MoPZ Valentin Vodnik in MoPZ Vasilij Mirk s Proseka-Kontovela, s katerim se je večkrat udeležil tudi uglednih tekmovanj, kot sta Seghizzi v Gorici in mariborska Naša pesem. Kakovostno slovensko petje pa je ponesel še izven naših krajev, z večdnimi gostovanji po številnih evropskih državah.

Kot svetovalec za zborovsko glasbo in pozneje tudi godbeno dejavnost pri ZSKD je Ignacij Ota uresničil marsikatero pomembno zamisel. Pred ustanovitvijo zborovodske šole ZSKD leta 1979 je organizirano pevsko dejavnost po okoliških vaseh sam spodbujal s tedenskimi obiskovanjem raznih zborov. Iz te šole, ki je poleg dirigiranja obsegala tudi druge predmete, je izšlo več mlajših zamejskih zborovodij. Ob tem gre omeniti še redno prirejanje seminarjev, tudi v sodelovanju z Združenjem pevskih zborov Primorske in obmejnimi ZKO, za zborovodje, odrasle in mladinske zore; ne nazadnje skrb za udeležbo naših dirigentov na ljubljanskih in republiških seminarjih. Ignaciju Oti gre zasluga, da ZSKD razpolaga danes z izredno bogatim, predvsem pa skrbno urejenim notnim arhivom. Kot glasbeni mentor Zveze je v vseh teh letih poskrbel tudi za izdajanje raznih pesmaric, prva od teh je bila leta 1966 zbirka otroških in mladinskih pesmi, uredniško delo pa dopolnjujejo še zbrana dela Frana Venturinija, zbirka skladb za mešani, moški in ženski zbor vseh zamejskih živčnih skladateljev od Trsta do Benečije, žepna pesmarica slovenskih ljudskih pesmi. Pred dvema letoma je Ignacij Ota izdal zbirko svojih pesmi za ženski zbor: pravzaprav je to izjema, saj je Ota redno vodil predvsem moške pevске zore in zato tudi pisal in prirejal za te glasovne sestave.

Ob pomembnosti pedagoškega in mentorskega dela pa ne smemo zamenjati skladateljskega ustvarjanja Ignacija Ote. Eno njegovih prvih pesmi z naslovom Pri polžu so še v letih srednješolskega izobraževanja v Ljubljani nagradili in ob koncu Slovenske leta tudi izvajali v dvorani Slovenske filharmonije. Najobsežnejši Otovi stvaritvi sta kantati Moji zemlji in Mi nuti tisi, največ pesmi in priredb pa je nastalo v letih aktivnega dirigiranja: tako je za MoPZ Vasilij Mirk napisal pesem Devin, znane pa so tudi Balada, Nabrežina, Klopčici in številne druge. »Vedno sem pri pisanju mislil na določen zbor, zato so moje pesmi primerne našim zmogljivostim. Le v zadnjih časih sem napisal zahtevnejše skladbe, ne da bi si vnaprej zamišljal izvajalce.«

Glasbenikovega lika pa bi ne mogli posredovati v primernih razsežnostih, ko bi ne posvetili pozornosti Primorskemu poje. Ignacij Ota je eden izmed soustvarjalcev revije, ki ji z dokajšnjo požrtvovalnostjo in prizadevanjem sledi že 22 let. »Mislim, da je vprašanje bodočnosti naših zborov stalno prisotno. Že leta se sprašujemo, kam in kako naprej na tem področju. Prav Primorska poje pa dokazuje, kako se je zborovska dejavnost razvila ne le številčno, ampak tudi kakovostno. Kot eden izmed pobudnikov sem na to revijo nosen, ker podobnih zborovskih prireditvev ni ne v Sloveniji, ne drugod v nam bližji stvarnosti. Že več let govorimo o krizi Primorske poje, mislim pa, da bo revija še živelja, dokler bo na Primorskem toliko pevskih zborov in ljubiteljev zborovske glasbe. Težave se pojavljajo predvsem na organizacijski kot na izvajaljski ravni.«

Po več kot tridesetletni prisotnosti se torej Ignacij Ota poslavlja od uradnega delovnega mesta. Še vedno bo nega delovnega mesta. Še vedno bo ob strani zborovski dejavnosti, neločljivi sestavini naše slovenske stvarnosti: »Upam le, da bom sedaj imel več časa in se končno posvetil svoji večni želji - komponiranju.« (dam)

»Tuji izletniki« na muhi skrivne policijske akcije

Več desetih lastnikov avtomobilov s tablico za tuje izletnike (EE - Escursionisti Esteri) na Tržaškem je v teh dneh postalo tarča policijske akcije, ki je v marsičem nejasna in celo skrivnostna. Prometna policija je namreč zasedla več desetih takšnih avtomobilov, češ da gre za tihotapsko blago. Na zadevo so nas opozorili nekateri izmed neposredno prizadetih, ki prihajajo na Tržaško iz Slovenije zaradi službenih razlogov, in priznati moramo, da nas je marsikateri aspekt te zadeve dokaj začudil.

Najprej naj pojasnimo, kaj pravzaprav so avtomobili s tablico za tuje izletnike. Gre za vozila, ki jih lahko kupijo in uporabljajo tuji državljani brez stalnega bivališča v Italiji. Za uporabljanje teh vozil jim izdaja ministrstvo za prevoze oziroma pokrajinski uradi za motorizacijo posebne prometne knjižice. Ker gre za last tujih državljanov s stalnim bivališčem v tujini, pa imajo ti avtomobili po drugi strani status izvoženega blaga, kar ima med drugim za kuppe tudi to ugodno posledico, da jim ni treba plačati davka na dodano vrednost IVA. Ta okolnost ni tako obrobnegega pomena, saj IVA v tem primeru znaša kar 19 odstotkov vrednosti blaga. Konkretno to pomeni večmilijonski prihranek pri nakupu vsakega avtomobila.

Očitno prav tu tiči zajec, okrog katerega se suče celotna zadeva. Ni si nemogoče predstavljati, kako bi se

lahko razvil kak dobičkanosen, a ne-pošten posel z avtomobili za »tuje izletnike«. Toda drugo je vprašanje, ali je v našem specifičnem primeru od tega res prišlo. Seveda smo se za pojasnila takoj obrnili na poveljstvo tržaške prometne policije, a naleteli smo na molk. Rekli so nam le, da je akcija še v teku in da bodo vse informacije na voljo, ko bo dozorel čas za to.

Iz neuradnih virov pa nam je nekaj vendarle uspelo zvedeti. Akcija naj bi zadevala vsega okrog 90 avtomobilov s tablico EE. Vodila naj bi jo tržaška prometna policija, a pri njej naj bi sodelovali tudi tukajšnji finančni stražniki. Prve avtomobile naj bi zaplenili na začetku iztekajočega se tedna. Njihovi lastniki naj bi v glavnem bili državljani Republike Slovenije, avtomobile pa naj bi jim zaplenili pod obožbo tihotapstva. Kot smo že uvodoma povedali, smo o celotni zadevi zvedeli od nekaterih izmed neposredno prizadetih, in priznati moramo, da se nam zdi takšna obožba vsaj v njihovih specifičnih primerih milo rečeno hudo vprašljiva. Ni izključeno, da je vsaj v nekaterih primerih prišlo do pomote zaradi različnega tolmačenja, kdo pravzaprav lahko uživa status »tujega izletnika«. Pričakovati je, da bodo vsa ta in podobna vprašanja dobila v najkrajšem času izčrpne in prepričljive odgovore. (mb)

Jutri na univerzi posvet o državljanovih pravicah

Inštitut Gramsci Furlanije-Juljske krajine in pravna fakulteta tržaške univerze prirejata jutri v Avli Bachelet (Trg Evropa 1) javni posvet o »pravicah državljanov in upravnih pravičnosti«. Zasedanje se bo začelo ob 9.15 s pozdravi predsednika Inštituta Gramsci prof. Petronia in predstojnika pravne fakultete prof. Conettija. Slednji bo imel tudi enega od uvodnih poročil, drugi dve pa bosta imela odv. Picasso in ravnatelj rimskega ISAM dr. Prisco. Sledila bo razprava z intervencijami prof. Coena s tržaške univerze, državljanovega branilca dr. Driganija, sodnice upravnega sodišča iz Brescie dr. De Pierove in državnega pravobranilca Scottija. Popoldanski del zasedanja se bo začel z okroglo mizo, ki se je bodo udeležili deželni parlamentarci Battello, Beorchia in Renzulli, vodil pa jo bo sodnik Zumin. Zaključke posveta bo povzel prof. Verbari s tržaške univerze.

Na občinsko vinsko razstavo v Zgoniku je komisija prepustila 19 vzorcev vina

V Zgoniku so v polnem teku priprave na občinsko razstavo vin, ki bo na običajnem prireditvenem prostoru, od 24. do 26. t.m. V četrtek se je sestala komisija izvedencev in vinogradnikov, ki je pokusila dvajset prijavljenih vin in sicer 12 vzorcev belega in 8 terana. Ugotovili so, da je kakovost lanskega pridelka dokaj dobra in zavrnili so le en vzorec belega vina, vse ostale pa so prepustili na razstavo. Ljubitelji domače kapljice bodo tako na pokušnji lahko izbirali med 11 vzorci belega vina in 8 primerki terana. Na predlog pripravjalnega odbora in kmetijske komisije bodo letos prvi vinogradniki prevzeli breme, da sami usteklenijo svoj pridelek. (bs)

VABILO

NA POBUDO SLOVENSKE SKUPNOSTI IN PRIMORSKIH STRANK ZDRUŽENIH V DEMOSU

bo danes, 12. maja

SPOMINSKA SVEČANOST

na Mali gori blizu Ribnice na Dolenjskem

Poklonili se bomo spominu na Danila Zelena in njegove soborce tigrovce, ki so se 13. maja 1941 udeležili prvega oboroženega boja z okupatorjem po zasedbi Slovenije.

Ob 15. uri se zberemo pri tovarni Riko v Ribnici.
Ob 16. uri začetek slovesnosti na Mali gori. Slavnostni govor bosta imela prof. Alojz Rebula, pisatelj iz Trsta in prof. Tomaž Pavšič, republiški poslanec iz Idrije. Sodeluje pevski zbor.

Zbrane bodo pozdravili župan občine Ribnica Franc Mihelič in zastopnik krajevnega Demosa republiški poslanec Franc Lovšin.

Zastopana bo tudi slovenska vlada.

MAJENCA '91

Dolina 12., 13. in 14. maja

Danes 12. t.m. ob 16. uri koncert Pihalnega orkestra iz Cerknice in nastop folklorne skupine iz Režije. Ob 19. uri prihod Parterjev in Parterc. Sledi ples z ansamblom »Vrtnice« iz Rožne doline.

Jutri, 13. t.m. od 20. ure dalje ples z ansamblom »CALIFORNIA BAND«

Torek, 14. t.m. ob 18 uri koncert pihalnega orkestra Breg ob 19. uri slovesno podiranje maja.

DVORANA MLADINSKEGA KROŽKA: vodena pokušnja razstavlje njih vin s sodelovanjem Tržaške enogastronske skupine
GALERIJA TORKLA: razstava slikarjev amaterjev iz Brega.

Občina Dolina prireja
XXXV. RAZSTAVO DOMAČIH VIN

KULTURNO DRUŠTVO LONJER - KATINARA

prireja v četrtek, 16. t.m. ob 20. uri v društvenih prostorih v Lonjerju okroglo mizo na temo:

Naša šola na pragu leta 2000

O tem vprašanju bodo na podlagi strokovnih raziskav in iz raznih zornih kotov razmišljali:
dr. Pavel Štranj — raziskovalec Slovenskega raziskovalnega inštituta;
dr. Danilo Sedmak — vodja slovenske socio-psihopedagoške službe pri KZE; prof. Ivan Peterlin — pedagog in športni delavec.

SLEDI RAZPRAVA

GODBA NA PIHALA
IZ RICMANJ

vabi na

Promenadne koncerte

18. in 19. maja na trgu v Ricmanjih

Preveč je napačnih tolmačenj in izkrivljanj resnice

Problem beguncev iz Jugoslavije: deželna CGIL poziva k treznosti

V teh dneh se dosti piše in govori o možnosti (oziroma nevarnosti) množične imigracije jugoslovanskih državljani v našo deželo, dosti pa se razpravlja tudi o zaposlovanju delavcev-pribežnikov iz Jugoslavije, kar ustvarja v javnem mnenju določene dvome in v marsičem tudi zaskrbljenost, da se bo res zgodilo nekaj hudega. Deželno tajništvo CGIL je glede teh kočljivih vprašanj mnenja, da je treba stvarjem trezno pogledati v oči in posredovati širši javnosti verodostojne informacije, da ne bo prišlo do napačnih tolmačenj situacije ali celo do izkrivljanj resnice. S tem v zvezi je sindikalna zveza oblikovala daljši dokument, v katerem obravnava tako problematiko sprejema morebitnih beguncev iz Jugoslavije kot vprašanje delovnih mest za ljudi iz te države.

Italija in predvsem Furlanija-Juljska krajina morata biti pripravljene na možnost množične imigracije iz sosednje države in morata zato dostojno sprejeti te ljudi. Tega ne sme nihče postavljati v dvom, načelnim obvezam pa morajo že sedaj slediti konkretni koraki, da jutri ne bo moč prepozno. CGIL nasprotuje ustnavljanju begunskih taborišč in drugim rešitvam (govori se celo o možnosti zasedanja rulotk in hiš), ki bi jih javnost zavračala in doživljala negativno ter predlaga, da bi morebitne begunce sprejeli v zapuščenih vojaških kasarnah, ki jih je v Furlaniji-Juljski krajini na pretek. Te stavbe in poslopja je treba primerno urediti, za kar so seveda potrebna finančna sredstva, ki jih lahko da na razpolago samo država preko ministrstva za civilno zaščito. Sindikat se boji birokracije in ustanavljanja krajevnih odborov ali delovnih skupin, ki bi vnašali samo zmedo in zaostriili situacijo kot pričajo negativne izkuš-

nje z albanskimi pribežniki. Kvečjemu bo glede tega potrebna meddeželna koordinacija.

CGIL pa odločno nasprotuje uvedbi morebitne »preferenčne poti« za jugoslovanske državljane in to vse dokler bodo v deželi obstajale hude težave za zaposlitev italijanskih delavcev. O zaposlovanju naj odloča predvsem tržišče, pravi sindikalna zveza, ki se boji, da bi delodajalci izkoriščali razpoložljivost cenene delovne sile na škodo nezaposlenih iz Furlanije-Juljske krajine. Nekatera podjetja so vsekakor to že poskusila, zaposlila delavce iz Jugoslavije in Madžarske ter jih plačevala po pogojih, ki so veljavni v državah Vzhodne Evrope. To je nedopustno in obsodbe vredno, taka dogajanja pa zahtevajo takojšnje ukrepanje pristojnih teles

in zlasti Dežele, saj je treba po mnenju CGIL nujno razlikovati moralne in etične aspekte te zadeve od drugih odprtih vprašanj, pri čemer ne gre pozabiti, da delavci v dopolnilni blagajni ne morejo pri nas kljub obstoječim zakonom na noben način najti nove zaposlitve.

CGIL predlaga ovrednotenje vloge Deželnega urada za delo, sindikati pa so pripravljene na dogovore z delodajalci, da bi morebiti skupno ugotovili potrebe delovnega tržišča, saj je znano, da je nekatere delovne profile težko najti na tukajšnjem trgu. V tem okviru bi lahko tudi izkoristili nekatere možnosti, ki jih ponuja zakon za razvoj obmejnih območij. Vse te probleme pa je treba reševati v vzdušju strpnosti in medsebojnega spoštovanja.

Zanimiva pobuda predsednika pokrajinske uprave Crozzolija

Za boljše razumevanje med sosedi

V torek, 20. maja bo v Trstu srečanje evropskih in državnih parlamentarcev, predstavnikov Dežele in krajevnih uprav obmejnega območja, ki bo posvečeno položaju v Jugoslaviji in pobudam za miroljubno rešitev krizne situacije v tej državi. Pobudo za srečanje je dal predsednik Pokrajine Crozzoli, njegovemu vabilu pa se je doslej odzvalo že precej ljudi, ki bodo — kot piše v tiskovnem sporočilu Province — dali svoj doprinos za trezno in kvalificirano oceno položaja v sosednji državi.

Pri vsakršni odločitvi, pravi še Crozzoli, pa bo treba prvenstveno upoštevati hotenja in samostojne odločitve posameznih jugoslovanskih narodov. Sosedje (v tem primeru predvsem Furlanija-Juljska krajina) ne morejo stati križem rok in pasivno ali površno spremljati dogajanja v Jugoslaviji, sosednji narodi (predvsem Slovenci in Hrvati) istotako ne morejo biti prepuščeni sami sebi. »Potem ko smo premostili zapreke in zidove med zahodno in vzhodno Evropo, moramo sedaj ustvariti novo Evropo, ki naj postane stičišče aktivnega sodelovanja med narodi, ki so od vedno kulturno in družbeno zelo vezani«, je dodal še predsednik pokrajinske uprave, ki bo na to srečanje najbrž povabil tudi zastopnike iz Slovenije in Hrvaške.

Kritična nota deželnega sindikata FILT-CGIL

V nevarnosti železniški odsek visoke hitrosti Benetke - Trst

Deželni sindikat prevoznih delavcev FILT-CGIL je izdal kritično tiskovno sporočilo glede tveganja, da bi dokončno zamrznil projekt za železniško progo visoke hitrosti do Trsta. To tveganje se je namreč pojavilo s podpisom programskega sporazuma med Državnimi železnicami in transportnim ministrom Berninijem, ki po mnenju sindikata FILT-CGIL penalizira samo železniški odsek med Benetkami in Trstom. Za odsek med Turinom in Benetkami so namreč v tem sporazumu za za obdobje 1991-92 že predvidena finančna sredstva za visoko hitrost. Odločitev - je zapisano v tiskovni noti - je med drugim v velikem nasprotju s perspektivami, ki jih je odprl zakon za obmejna območja in ki predvideva sodobne in učinkovite storitve tudi na področju prevozov, ne pa sedanjih zastarelih struktur, ki na primer med Benetkami in Trstom dovoljujejo povprečno hitrost 80 kilometrov na uro. Zelo huda je tudi odločitev - zaključuje tiskovno sporočilo FILT-CGIL - o zamrznitvi projekta za hiter blagovni transport. Po oceni sindikata je tak položaj tudi »rezultat političnih zadržanj, ki so velikokrat podrejena drugačnim potrebam«. Od tod tudi vabilo, da bi znova začeli »močno politično iniciativo v odnosu do vlade in do Državnih železnic«.

Perelli v glavnem pozitivno ocenjuje Cecovinijev predlog o načrtu Polis

Jutri se bo sestel nedavno ustanovljeni »Odbor za relansiranje pristanišča«, ki mu predseduje listar Cecovini, v njem pa so pripadniki najrazličnejših političnih sil, od neofašista Dressija in demokristjana Tripanija do socialista Agnellija in neokomunistična Cuffara. Odbor bo razpravljal o Cecovinijevem predlogu za kompromisno rešitev znanih zapletov okrog načrta Polis. Po tem predlogu naj bi denar, ki bi ga družba Polis plačala državi za odkup zemljišč pri starem pristanišču, uporabili za tehnološko izpopolnitev tržaškega pristanišča, zlasti za ureditev 7. pomola. Šlo naj bi za približno 70 milijard lir.

Do tega predloga je včeraj zavzel stališče pokrajinski tajnik PSI in predsednik družbe Finporto Alessandro Perelli. V sporočilu za tisk Perelli pravi, da Cecovinijev predlog predstavlja koristno izhodišče za nadaljnjo razpravo. Po njegovem pa je treba vsekakor zagotoviti, da bi tudi kompleks Polis služil pristaniškim dejavnostim. Prav zato je treba po njegovem tudi zagotoviti prisotnost Finporta in torej Tržaške pristaniške ustanove v družbi Polis.

Z zvijačo so ga štirje moški zvalili iz avta in nato večkrat streljali vanj

Pri Zagrebu ranili tržasklega trgovca

»Še dobro, da sem odnesel celo kožo,« se je bodril včeraj 37-letni Tržačan Adriano Markezic, ko nam je pripovedoval krvavi napad, ki ga je na lastni koži doživel predvčerajšnjim popoldne na avtocesti Zagreb-Ljubljana. Da so streljali vanj, neizpodbitno dokazuje rana na desnem boku: krogla ga je prestrelila v pasu, vendar le površinsko, tako da zdravniki napovedujejo hitro okrevanje, 15 dni, če ne bo komplikacij. V glavni bolnišnici v Trstu je Markezic ostal le nekaj ur, nato pa se je raje odločil, da jo na lastno odgovornost zapusti in da se zdravi na svojem domu v Briščikih, kjer živi tudi njegov sin.

Markezic je po rodu iz Buj v Istri, italijanske narodnosti. Je petičen trgovec s krznjenimi izdelki in oblačili. V Trstu ima tri trgovine: s krznom na Trgu Scorcola in v Ul. S. Caterina, v Ulici Udine pa prodaja tekstilno blago in oblačila. Pred nekaj leti se je usmeril tudi na jugoslovansko tržišče. Najprej je postal dobavitelj nekaterih tr-

govin na Reškem, pred poldrugim letom pa je sam odprl dve trgovini z oblačili in gospodinjstkih potrebščinami v Županji, to je v kraju, ki je le nekaj desetnih kilometrov od Vukovarja in Slavonskega Broda, torej na področju, ki je sedaj v samem osrčju etničnih spopadov med Hrvati in Srbi.

Čeprav je še šokiran od dogodka, ki se mu je pripetil predvčerajšnjim, ga je pripravljen natančno obnoviti. S sodelavcem Robertom Ardessijem, ki je upravljal njegov fiat regata, sta se v petek okrog 15. ure odpeljala na 600 kilometrov dolgo pot iz Županje proti Trstu. Ko sta bila na avtocesti za Ljubljano, kakih deset kilometrov po Zagrebu, je regato prehitel policijski avto z modrimi utripajočimi lučmi. Kmalu za njim je za regato pristavil siv bmw, čigar voznik je začel utripati z žarometi. Markezic je ukazal Ardessiju, naj ustavi. Bil je prepričan, da gre za policijo v civilu ali morda celo za Tržačane, ki potrebujejo pomoč. Ardessi

je ostal v avtu, sam pa je izstopil. V bmw-eju so sedeli štirje moški: dva, ki sta sedela na prednjih sedežih, sta izstopila. Bila sta stara največ 40 let, okusno oblečena. Eden je držal v roku polavtomatsko šibrovko, drugi pa avtomatsko pištolo. Medtem ko je prvi pazil na Ardessija, je drugi pristopil k Markezicu, mu v »slovanščini«, kot pravi Markezic, zabrusil nekaj besed, od katerih je Tržačan razumel le »kapitalist hrvatski«, nato pa mu hladnokrvno pomeril s pištolo v trebuh in trikrat zaporedoma ustrelil. Markezic je bil toliko priseben, da se je obrnil, vendar ena krogla ga je zadela v bok. Opotekel se je, naslonil na avto, medtem pa se je četverica odpeljala. Ardessi ga je hotel takoj prepeljati v zagrebško bolnišnico, vendar ranjenec je hotel v Italijo. Najprej je šel na dom, proti 22. uri pa so ga domači prepričali, da je šel v bolnišnico in vse povedal policiji.

N. F.

S skupščine Jamstvenega odbora

Odločen NE namestitvi skladišč GPL

Včeraj je Mestni jamstveni odbor — organizacija, ki se najodločneje bori proti gradnji rezervoarjev utekočinjenega plina GPL v tržaški industrijski coni — priredil v gledališču Miela javno zborovanje, da bi razpravljali o varnosti tržaškega pristanišča ter industrijske cone. Zborovanje so vodili kardiolog Fulvio Camerini, profesorica Margherita Hack ter ravnatelj naravoslovne fakultete Tržaške univerze Giacomo Costa. Slednji je imel tudi uvodno poročilo. Dejal je, da študija, ki jo je za deželno upravo izdelala družba EIDOS, jasno kaže, da je gradnja plinskih rezervoarjev v Tržaškem zalivu iz varnostnih razlogov nesprejemljiva.

Razpravo je začel Willer Bordon, ki je poudaril, da bi o gradnji rezervoarjev morali odločiti z referendumom miljski ter tržaški občani. Poslanec DSL je tudi odgovoril deželnemu odborniku Carboneju, ki je pred dnevi retorično spraševal, kakšni interesi stojijo za Jamstvenim odborom. Bordon je dejal, da kdor postavlja taka vprašanja, očitno ni vajen delati za skupnost in mimo osebnih koristi. Predsednik tržaške pokrajine Crozzoli je organizatorjem zborovanja očital, da nekako izkoriščajo dobro vero ljudi. Dejal je še, da javni upravitelji, morajo skrbeti tudi za gospodarski razvoj Trsta.

Nato so se oglasili še podpredsednik ustanove EZIT Minitti, miljski župan Ulcigrari, pokrajinska tajnica DSL Perla Lusa, pokrajinski tajnik CGIL Treu ter inženir Deltrebeci, ki je govoril v imenu družbe Seastock. Slednji je dejal, da gradnja rezervoarjev odgovarja potrebam italijanskega energetskega načrta, ki predvideva vse večjo porabo metana in drugih utekočinjenih plinov. (w)

† Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš dragi

Rudi Znidarčič

Pogreb bo jutri, 13. maja ob 10.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri sv. Ani.

Žalostno vest sporočajo: žena Ida, hči Claudia in Livio.

Trst, 12. maja 1991

Hvaležni pozdrav dragemu

RUDIJU

Edi in Tereza

† Zapustila nas je naša draga

Zofija Oberdank vd. Busetti

Pogreb bo jutri, 13. maja ob 13. uri iz mrtvaške kapele nabrežinskega pokopališča v cerkev.

Žalostno vest sporočajo hčeri, zeta, vnuki in pravnuki.

Nabrežina, 12. maja 1991

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Karla Slavca

se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami.

SVOJCI

Dolina, 12. maja 1991

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Domenica Tretjaka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami in ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku Kunciču in Žerjalu.

SVOJCI

Opčine, 12. maja 1991

ZAHVALA

Ob izgubi dragega

Slavkota Kjundra

se iskreno zahvaljujemo g. župniku, darovalcem cvetja in vsem, ki so ga spremili k večnemu počitku in počastili njegov spomin.

SVOJCI

Lonjer, Maribor, 12. maja 1991

14. 5. 1986 14. 5. 1991

Ob 5. obletnici smrti drage

Magde Štoke por. Kalc

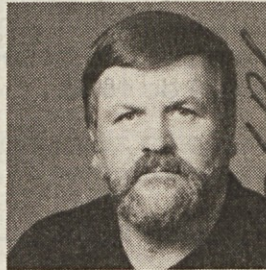
se je z ljubeznijo spominjata mož Slavko in sin Mitja

Kontovel, 12. maja 1991

17. 5. 1988 17. 5. 1991

Ob 3. obletnici smrti dragega

Edoarda Debenjaka (Edija)

se ga z žalostjo spominjajo mati Marija in ostalo sorodstvo

Bazovica, 12. maja 1991

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

Ane Sosič vd. Taučer

se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami.

SVOJCI

Opčine, 12. maja 1991

(Pogrebno podjetje — Ul. Zonta 3)

ZAHVALA

Ob smrti naše drage

Angele Purič vd. Guštin

se iskreno zahvaljujemo dr. Petru Starcu, g. Tonetu Bedenčiču, darovalcem cvetja ter vsem, ki so jo pospremili na zadnji poti.

SVOJCI

Reptentabor, 12. maja 1991

(Pogrebno podjetje — Ul. Zonta 3)

gledališča

GLLEDALIŠČE VERDI
Operna sezona 1990/91
Danes ob 16. uri (red D) ponovitev opere **PITTORI FIAMMINGHI** A. Sma-reglie. Dirigent Gianfranco Masini; režija Lorenzo Mariani.
Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.
Simfonična sezona 1990-91
V sredo, 15. t. m., ob 20.30 (red A) bo na sporedu koncert Orkestra gledališča Verdi. Dirigent Michel Tabachnik. Izvajali bodo skladbe Weberna, Wagnerja in Mahlerja.
V **mali dvorani gledališča Verdi**, Ul. S. Carlo 2, bodo jutri, 13. t. m., ob 17. uri predvajali film »ANGELI SENZA PARADISO«. Vstopnice pri blagajni gledališča Verdi.

GLLEDALIŠČE ROSSETTI

Danes ob 16.00 (zadnja predstava) bo Stalno gledališče iz Turina ponovilo delo H. von Hofmannsthal L'UOMO DIFFICILE. Režija Luca Ronconi. V abonmaju odrezek št. 10 - red prost. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

LA CONTRADA
Gledališče Cristallo

Danes ob 16.30 ponovitev predstave **IL MEDICO DEI PAZZI** E. Scarpette. Gostuje gledališče Teatro d'arte iz Rima. Nastopajo Carlo Giuffrè, Angela Pagano in Aldo Tarantino.

Gledališče Ul. Ananjan

Danes ob 16.30 bo skupina Amici di San Giovanni ponovila delo F. Anzellottija **LA BROCA RIBALTADA**.

Gledališče Mela Reina
Gledališča zadruga La Collina

V četrtek, 16. t. m., ob 21. uri bo na sporedu predstava F. X. Kroetza **ROBE DE OMENI**. Režija Mario Ursič. Nastopata Miranda Caharija in Claudio Misculin.

TRST - Trg Foraggi 8
Tel. 391203

Pooblaščen avtomehanična delavnica

»ENZO«
OPČINE
Bazoviška ul. 60
Tel. 214618

ELEKTROGOSPODINJSKI STROJI
TRST - Ul. Teatro Romano 9/2 - Tel. 60514
Drevored Campi Elisi 60

OPEL SERVIS

Serri Tullio & C. S.n.c.

V središču Trsta dobiš za tvoj avtomobil strokovnjake, ki opravljajo delo hitro in kakovostno. Mehanična delavnica je odprta od ponedeljka do petka od 8. do 12.30 in od 14.30 do 18.30.

Ob sobotah zjutraj popravljamo malenkostne okvare in najnujnejše primere.

BATERIJE OPEL — RADIO — OPREMA OPEL

IZLOŽBA: Ul. Brunner 14 — Tel.: 727069

SERVIS: Ul. Ginnastica 56 — Tel.: 726241, 724211

VERSKA SKUPNOST V DOMJU

bo imela praznovanje
SV. LEOPOLDA MANDIČA pri Domju
danes, 12. t.m.:
ob 9.30 redna nedeljska služba božja;
ob 16. uri peta sv. maša ob prazniku sv. Leopolda Madiča. Mašuje g. D. Jakomin. Sodelujeta cerkvena zbora iz Ricmanj in iz Doline. Vodi Marija Šturman;
ob 17. uri kulturni spored v čast A.M. Slomška ob 140 letnici Bratovščine sv. Cirila in Metoda. Sodelujejo dekliški oktet F. Venturini, osnovna šola in mladina iz Ricmanj in Domja. Priložnostna misel s. Milka Kohalj.

kino

ARISTON - 16.00, 22.10 **Bix**, r. Pupi Avati.
EXCELSIOR - 17.00, 22.15 **La carne**, r. Marco Ferreri, i. Francesca Dellera, **EXCELSIOR AZZURRA** - 17.15, 22.00 **Il portaborse**, r. Daniele Luchetti, i. Nanni Moretti, Silvio Orlando.
NAZIONALE I - 15.30, 21.45 **Balla coi lupi**, r.-i. Kevin Costner.
NAZIONALE II - 16.15, 22.15 **The Krays (I corvi)**, r. Peter Medak, i. Billie Whitelaw, Tom Bell, **NAZIONALE III** - 16.00, 22.15 **Storie di amori e di infedeltà**, i. Woody Allen.
NAZIONALE IV - 15.30, 22.15 **Le età di Lulù**, erot., **GRATTACIELO** - 16.30, 22.15 **Conflitto di classe**, i. Gene Hackman.
MIGNON - 16.00, 22.15 **Edward mani di forbice**, r. Tim Burton, i. Johnny Depp.
EDEN - 15.30, 22.00 **Depravazione carnale**, porn., **Jutri**, ob 15.30 **Anal bisex love**, **CAPITOL** - 16.00, 22.10 **Senti chi parla 2**, i. John Travolta
LUMIERE - 17.00, 22.15 **Ultrà**, r. Ricky Tognazzi, i. Claudio Amendola.
ALCIONE - 16.00, 22.00 **Rischiose abitudini**, i. Anjelica Houston.
RADIO - 15.30, 21.30 **Femmine sirenate**, porn.,

izleti

Da se boš zabaval spet pridi z nami na izlet v nedeljo, 26. maja. Vabijo te vesela družba, Tonca in Vanka in Veseli godciiz Boljunca. Informacije tel. 228090 od 12. do 14. ure.
Društvo Slovencev miljske občine organizira v nedeljo, 19. maja lep izlet na Gorenjsko. Obiskali bomo Brdo pri Kranju, Dražgoše, Radovljico in Vrbo. V avtobusu je še nekaj prostih mest. Interesenti naj pokličejo tel. št. 271862 ali 272710 ob uri kosila.

Najnovejši preparati za sončenje

Drogerija GRAZIA
Prosek 154

S. Servis
P. Profesionalnost
Q. Kvaliteta
R. Prihranek

5 LET GARANCIJE za elektrogospodinjske stroje **ZOPPAS** in pri pralnih strojih **ZOPPAS** 10 let za boben in košaro.
ZOPPAS jih izdelava neuničljive.

razna obvestila

Slovenski dijaški dom Srečko Kosovel sporoča, da je v teku vpisovanje za letovanje na RAKITNI (otroci do 12. leta) in v PTUJU (od 12. do 18. leta) ter za planinski pohod po Pohorju in Kamniških Alpah. Podrobnejše informacije dobi-te pri upravi doma, Ul. Ginnastica 72 ali Campo S. Luigi, tel. 573141.
Fantovska in dekliška iz Doline vabi-ta na MAJENCO 91, od sobote 11. maja do torka, 14. maja. Vse bo »kot po stari navadi«. V soboto zvečer postavljanje maja na »Gorici«, ponoči dviganje maja in nato tradicionalna pesem. V nedeljo ob 16. uri koncert Pihalnega orkestra BREG iz Doline in Godbe na pihala iz Cerknice, nato nastop Folklorne skupine iz Rezije. Ob 19. uri prihod Perterjev in Parterc, nato ples z ansambлом »Vrtnice« iz Rožne doline. V ponedeljek, 13. maja zvečer bo igral »California band«, v to-rek bo ob 19. uri slavno podiranje maja. V okviru Majence 91, prva tako od 12. do 14. maja, Občina Dolina vabi na XXXV. razstavo domačih vin.
Sekcija Zveze upokojencev CGIL za zahodni Kras sporoča, da v Križu izpol-njujejo davčne prijave upokojencev vsak torek in četrtek med 9. in 11. uro.
Sporočamo, da bo žičnica na Sv. Višarje vozila vsako soboto in nedeljo in bo ta dva dneva v svetišču bogoslužje. V kolikor bi romarji želeli priti med ted-nom naj javijo dan in uro prihoda vsaj dva dni prej upravi žičnice tel. št. 0428/60145 ali vodji svetišča tel. 0428/63006.
12. Pastirčkov dan bo na Repentabru danes, 12. t. m., ob 16. uri ob vsakem vremenu. Vabljeni mali in veliki!
Radijski oder ob zaključku TEČAJA LEPE GOVORICE vabi na sklepno javno produkcijo, ki bo v sredo, 15. maja, ob 19. uri v Ul. Donizetti 3.
PD Slovencev vabi vinogradnike, da predstavijo vzorce vin za 21. razstavo v sredo, 15. t.m. od 18. do 19. ure v srenjski hiši v Borštu

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem ob-ratovale naslednje bencinske čr-palke:
AGIP
Ul. Giulia 76
Miramarski drevored 231
Furlanska cesta 5
Ul. F. Severo 2/4
Nabrežje N. Sauro 2/1
Ul. Forti (Naselje sv. Sergija)
Istrska ulica
(nasproti pokopališča)
MONTESHELL
Largo Giardino 1/4
Šentjakovski trg
Ul. Locchi 3
Trg Duca degli Abbruzzi 4/1
ESSO
Trg Foraggi 7
Nabrežje O. Avgusta
Zgonik (državna cesta 202)
IP
Trg Valmaura
Devin -
Nabrežina (drž. cesta 14)
Miramarski drevored 9
ERG PETROLI
Ul. F. Severo 2/7
API
Drevored Campi Elisi
(vogal Ul. Meucci)
SAMOSTOJNI
AUTOMOBILE CLUB TS
Ul. Punta del Forno 4
NOČNE ČRPALKE (self service)
FINA - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drevored 49
ESSO - Zgonik (drž. cesta 202)
ČRPALKE NA AVTOCESTAH (odprte neprekinjeno 24 ur)
AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

razne prireditve

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu prireja jutri, 13. t. m. ob 20.30 pogo-vor z dr. M. Kremzarjem. Vsebinsa pogo-vora bodo pogledi argentinskega sloven-ca na slovensko družbeno, politično in ekonomska strvarnost ob obisku v domo-vini.
Odbornišтво za šolstvo in kulturo občine Devin-Nabrežina vabi na otroš-ko predstavo »TAMBURO A CUCU« - Storie del signor Cavalli, v izvedbi Cla-udia Cavallija, ki bo v torek, 14. t. m., ob 16.30 v Centru Štrekelj - Dom za kulturo mladih v Sesljanu.
Godba na pihala iz Ricmanj vabi na promenadna koncerta v soboto, 18. t.m. ob 18. uri in v nedeljo, 19. t.m. ob 17. uri na trgu v Ricmanjih. Sodelujejo: Godba na pihala iz Ricmanj, Pihalni orkester Koper, Corpo bandistico Santa Cecilia — Pradamano in Pihalni orkester tovarne Muta — Muta ob Dravi. V primeru sla-bega vremena bosta koncerta v Kultur-nem domu v Ricmanjih.
KD »I. Grbec« iz Škedenja vabi v torek, 14.t.m. ob 18.30 na srečanje s senatorjem S. Spetičem, ki bo obrazložil zakon o po-vrnitvi izvirnih priimkov. Vabljeni.
KD »I. Gebec« iz Škedenja vabi v spo-boto, 18.t.m. ob 18.30 na članski večer. Nastopila bosta Tonca in Vanka ter ve-sela harmonika. Vabljeni člani in prijate-lji.

koncerti

Milje - Gledališče Verdi
Nedeljski koncerti
Danes, 12. t. m., ob 11. uri bo na spo-redu koncert Komornega orkestra gleda-lišča Verdi iz Trsta pod vodstvom Igorja Tercona. Na sporedu Mozart, Viozzi, Bartok.

SK BARKOVLJE

Ul. Cerreto 12
vabi danes, 12. t.m. ob 18. uri na
RECITAL SOPRANISTKE
RIEKO KATSUMATA
Klavirska spremljava
A. Vodopivec;
violinica Č. Šiškovič.
Na sporedu: Shubert, Brahms, Čajkovski. Na koncertu bo prvič izvedena v Trstu skladba Luisa Spohra (1784—1859) opus 154 za sopran, violino in klavir.

razstave

V galeriji **Cartesius** - Ul. Marconi 16 - bo do 16. maja razstavljal svoja dela sli-kar Pino FERFOGLIA.
V **Palaci Costanzi** bo do 27. t. m. na ogled razstava slikarja KLAUDIJA PAL-ČIČA.
V galeriji **Rettori Tribbio 2**, Ul. delle Beccherie 7/1 bo do 17. t. m. odprta raz-stava kitajskega umetnika ZHOU ZHI WEIA. Urnik: 10.30-12.30, 17.30-19.30, ob praznikih 11-13. Ob ponedeljkih zaprto.
V **prostorih knjižarne »Cooperativa fra i Servi di Piazza«** v Ul. F. Venezian 7 je na ogled razstava ilustracij VESNE BENEDETIČ z naslovom »Barvne sanje«.
V **Galeriji Kraška hiša v Repnu** bo do 2. junija odprta razstava LJUDSKE NOŠE VČERAJ IN DANES. Urnik: ob nedeljah in praznikih od 11. do 12.30 ter od 15. do 18. ure.
V **galeriji Il Carso**, Trg Barbacan 4, bo do 16. t. m. na ogled razstava GIO-VANNIJA FRANZIL CASALA.

mali oglasi

Trst - Ul. Baiamonti 3 - Tel. 820766
POHIŠTVO IN OPREMA

včeraj - danes

SLUŽBA LEKARN
Nedelja, 12. maja 1991
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11.
BOLJUNEC (tel. 228124).
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1.
BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po te-lefonu za najnujnejše primere.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Cavana 11.
BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po te-lefonu za najnujnejše primere.
Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Cavana 11.
Od ponedeljka, 13., do sobote 19. maja 1991
Normalen urnik lekarn: 8.30 - 13.00 in 16.00 - 19.30
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Mazzini 43, Trg 25. aprila 6 (Nase-lje sv. Sergija), Ul. Flavia 89 (Žavljje).
FERNETIČI (tel. 418212) - samo po te-lefonu za najnujnejše primere.
Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Ul. Mazzini 43, Trg 25. aprila 6 (Nase-lje sv. Sergija), Ul. Combi19, Ul. Flavia 89 (Žavljje).
FERNETIČI (tel. 416212) - samo po te-lefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Combi 19 (tel. 302800).
SLUŽBA KZE
ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505
URAD ZA INFORMACIJE KZE
Urad za informacije KZE deluje od po-nedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012
ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praz-nična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	47	34	16	51	9
CAGLIARI	81	68	17	35	54
FIRENCE	80	48	50	18	56
GENOVA	85	4	21	12	72
MILAN	28	1	63	42	13
NEAPELJ	56	26	1	24	55
PALERMO	38	68	10	2	57
RIM	63	86	77	80	81
TURIN	83	60	45	10	3
BENETKE	57	78	59	11	50

Polževa pot sodstva v zadevi upepeljevalnika Še do konca leta rok za začetek postopka oziroma za arhiviranje

Kmalu bosta minili dve in pol leti, odkar je bitka za zaprtje upepeljevalnika za odpadke pri Sovodnjah, z objavo podatkov o onesnaženosti tal v bližini omenjenega objekta, prešla v vročo fazo, ki je imela kar precej posledic v politično-upravnem življenju na Goriškem. Ta vroča faza pa se je, kot kaže, precej ohladila. Objekt je s soglasjem Dežele deloval do konca lanskega leta, trenutno pa je v remontu: nameščajo namreč posebno izogorevalno komoro, prilagajajo ga predpisom, delajo samo to, kar bi bili morali storiti že pred štirimi leti. Napovedujejo tudi da bodo namestili posebne elektrofiltre in tako znatno zmanjšali emisijo pepela in drugih zdravju nevarnih spojin. Vse kaže, da bo naprava, kljub protestom delovala še nekaj ali precej let. Tudi zaradi tega, ker je pokrajinski načrt pobiranja, uničevanja in predelave odpadkov običal na mrtvi točki. Po napovedih Predsednika Pokrajine Criscija, ki je sicer v začetku aprila podal ostavko, naj bi pokrajinski načrt, katerega izdelava je veljala dobrih štiristo milijonov lir, sprejeli do konca maja. Iz te moke pa zagotovo ne bo kruha, saj je dejavnost pokrajinske uprave že dva meseca paralizirana zaradi krize in tudi ob skorajšnjem, vladu tudi glede ukrepa, ki ga je sprožil odbor proti upepeljevalniku z ovadbo na Preturi. Prva vloga je bila predložena že 20. januarja 1989.

Postopek je v začetni fazi ubral kar precej hitro pot. Imenovan je bil celo sodni izvedenec, opravljeni so bili izvidi. Že od lanskega leta pa ni o zadevi slišati ničesar več.

Res je, da je medtem prišlo do bistvenih novosti v delovanju sodnih organov, da je prišlo do prepletanja starih in novih postopkov, vendar pa menimo, da imajo osebe, ki so sprožile sodni postopek, pa tudi širša skupnost, vso pravico

vedeti za zaključke analiz, ki jih je opravil izvedenec in tudi za morebitne odgovornosti. Po nepotrjenih vesteh, naj bi izvedenec že davno predložil zaključke in menda tudi račun za svoje delo.

Pri odvnetiku Lugiju Genovesiju, ki je odboru proti upepeljevalniku pomagal od vsega začetka, smo izvedeli, da ima sodnik še do konca leta čas, da sproži formalni kazenski postopek, ali pa da zadevo arhivira.

Če bo ta rok spoštovan bodo od začetka postopka minila skoraj tri leta. Kratka doba, v primerjavi z raznimi drugimi postopki, ki trajajo tudi desetletja. Odločno preveč pa v primeru ko je pod vprašajem okolje in zaščita zdravja ljudi.

Zavlačenje za odgovorom, pa čeprav so vmes objektivni razlogi kakor po-

manjkanje osebja v sodstvu, naraščanje števila pravnih itd, lahko v takih in v tem primeru spodbudi različne dvome. Predvsem pa postavi na laž vse obljube in zagotovila, deželnih in drugih upraviteljev, ki jih je bilo v prvih mesecih leta 1989, v vročem obdobju, pa tudi kasneje slišati nič koliko in z različnih strani.

■ Štiriinštirideset avtorjev iz treh klubov — Castrum Gradež, Fincantieri, Trst, CIFI, Gorica — osemindeset eksponatov. To so osnovni podatki o fotograf-ski razstavi, ki jo bodo odprli drevi, ob 18. uri na gradu. Gre za razstavo, ki so jo pripravili ob nedavnem 43. vsedržavnem kongresu združenja amaterskih fotograf-fov — FIAF v Gradežu. Razstava bo na ogled do 25. maja.

Kriza na Pokrajini pred razpletom V ponedeljek seja vodstva KD in PSI

Nadaljni korak naprej do končnega dogovora. Tako ocenjujejo petkovo srečanje med predstavnikoma KD in PSI za razrešitev upravne krize na pokrajini, v vrstah socialistične stranke. Do pozitivnega razpleta bi moralo priti, kakor smo te dni že poročali, v prihodnjem tednu, čeprav ostaja nedorečenih še nekaj vprašanj. Tako menda še ni dokončne odločitve, komu bo pripadlo mesto predsednika, čeprav naj bi bila KD, kakor je slišati, pripravljena prav glede tega precej popustiti.

Načelne zaključke petkovega srečanja bodo vzeli v pretres jutri na seji vodstva KD in, prav tako jutri, tudi v vodstvu socialistične stranke.

Skupni in sklepni sestanek vseh partnerjev koalicije naj bi po napovedih sklicali šele v sredo, morda pa tudi prej, saj pri zadevi ne gre izgubljati časa.

Poleg dogovora, glede porazdelitve odgovornosti na Pokrajini, naj bi na tem sestanku izdelali tudi seznam članov garancijske komisije za upravljanje KZE. Gre za organizem, ki ga predvideva novi zakon o reformi javne zdravstvene službe.

Sicer pa se novi teden, vsaj v vrstah socialistične stranke, nakazuje tudi v znamenju razreševanja notranjih težav. Tako naj bi na seji pokrajinskega vodstva, v torek, vendarle začeli konkretno govoriti o sklicu izrednega kongresa stranke. Kot prvo bodo opredelili datum zasedanja. Glede tega velja opozoriti, da so mnenja precej deljena. Predstavnikom Socialistične enotnosti je precej od tega, da bi bil kongres čimprej, na jesen pa, kot se zdi, računajo drugi.

Delegacija PSI je imela v prejšnjih dneh v programu tudi srečanja s predstavniki laičnih strank bodoče koalicije.

Lep odziv na ekološko akcijo GRE Dijaki šole Ivan Trinko zbrali pet tisoč pločevink

Deset članov italijanskega združenja za raziskave na področju ekologije (GRE) se je prejšnji petek mudilo v našem mestu, podrobneje na slovenski srednji šoli Ivan Trinko v Kapucinski Ulici. Dijakom so razlagali smisel selektivnega zbiranja odpadkov, podrobneje pa aluminijastih pločevink. Gre za pobudo, katere pokrovitelj sta ministrstvo za okolje in šolstvo in ki nosi zgovern naslov "Lattina Trophy". V okviru te pobude so predstavniki GRE do danes nabrali že preko 500 tisoč aluminijastih pločevink, s čemer so prihranili okrog 100 tisoč kilovatnih ur električnega toka. Za pridobivanje kilograma aluminija iz boksita je treba preko 14 kilovatnih ur električnega toka, za predelavo odpadnih aluminijastih pločevink pa je potrebnih le 0,7 kilovatnih ur.

Dijaki srednje šole Ivan Trinko so se tudi pri tej pobudi dobro odrezali. Predstavnikom GRE so izročili okrog 5 tisoč pločevink, kar ni od muh.

"Lattina Trophy" se je včeraj presegla v Belluno, danes pa bo v Trstu.

Filma o taboriščih

V Kulturnem domu bodo jutri, ob 19. uri, zadnjič predvajali dokumentarni film o nacističnih uničevalnih taboriščih. Filma, ki ju je pripravilo vsedržavno združenje ANED, na osnovi dokumentarnega gradiva, posnetega aprila in maja 1945, so prikazovali dijakom goriški nižjih in srednjih šol, ki so si ogledali dokumentarno razstavo na isto tematično. Organizatorji so prisluhnili številnim predlogom in željam ter bodo jutri spet zavrteli filma.

V gosteh gledališka skupina iz Nabrežine

V sredo, 15. t.m. ob 20.30 bo v osnovni šoli v Pevmi gostovala, na pobudo kulturno-športnega društva Naš prapor dramska skupina kulturno-športnega društva Igo Gruden iz Nab-

režine. Izvedla bo igro Dragotina Dobričana "Skupno stanovanje". Premiero so člani amaterske odrske skupine pripravili marca in doslej gostovali že v raznih krajih. Igro je režirala Maja Lapornik. Pa še tole: s postavitvijo te predstave so Nabrežinci želeli počastiti tisti spomin Stanka Devetaka, ob deset letnici smrti.

razna obvestila

V Katoliškem domu v Gorici bo danes ob 17. uri prireditve v spomin znanega goriškega duhovnika, skladatelja in prosvetnega delavca Miroslava Brumata. Na prireditvi bodo predstavili pesmarico cerkvenih pesmi, ki jo je izdelal Združenje cerkvenih pevskih zborov ob 40. obletnici Brumatove smrti.

čestitke

Daniel Radetti praznuje jutri 14. rojstni dan. Mnogo sreče, veselja in uspeha v šoli in življenju mu želita mama in tata.

koncerti

Moški pevski zbor Skala iz Gabrij ob imel jutri ob 20.30 koncert v domu Andreja Budala v Štandrežu. Vabljeni!

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v obdobju od 5.5. do 11.5.1991.

RODILI SO SE: Marco Negro, Simone Costantini, Marco Clauter, Andrea Tosio, Elisa Iurilli Cosma, Pablo Tundo.

UMRLI SO: 82-letna gospodinja Lucia Samar, 80-letna gospodinja Giuseppeina Guazzoni, vd. Sangalli, 81-letni upokojenec Antonio Mezzolo, 59-letna trgovka Angela Pascolat, por. Costanzo, 76-letni upokojenec Severino Cucit, 91-letni trgovec Giovanni Farina, 63-letna upokojenka Nerina Doliac, 86-letna gospodinja Lidia Lenardon, 59-letni mehanik Erino Meletti, 84-letna upokojenka Ottilia Vintini, 51-letni uslužbenec Lorenzo Trentadue, 88-letna gospodinja Maria Tomisic, 69-letna trgovka Enrica Del Torre Menchiani, 83-letni upokojenec Antonio Geromet, 75-letna upokojenka Fede Bosco, 71-letni upokojenec Nikolaj Čevdek, 89-letni upokojenec Giuseppe Gorkic, 76-letni upokojenec Luigi Zoff, 76-letna gospodinja Giuseppeina Fogar, 89-letna upokojenka Anna Mazzoli, 82-letni Arturo Medeat, 80-letni upokojenec Francesco Luisi.

OKLICI: trgovec Massimo Vittor in uslužbenka Mariapia Perusin, umetnostni restavrador Stefhane Cren in umetnostna restavratorka Nadia Bertoni, uslužbenec Claudio Pagnutti in tajnica Annechienna Holstein, karabinjer Luigi Iaculli in natakarka Giuliana Piematteti, uslužbenec Marco Fantini in uslužbenka Maria Bertolini, finančar Giuseppe Cocolicchio in bolničarka Angela Coviello, oficir karabinjerjev Marco Riscaldati in profesorica Adriana Martorana, inženir Claudio Decolle in uslužbenka Lucia Marega.

POROČILI SO SE: delavec Ugo Degano in delavka Anna D'ippolito, delavec Paolo Lualdi in uslužbenka Paola Sudoso.

kino

Gorica

CORSO 15.00-22.00 »Amleto«. Režija Franco Zeffirelli.

VERDI 15.00-22.00 »Cyrano de Bergerac«.

VITTORIA 15.30-22.00 »Balla coi lupi«.

Tržič

EXCELSIOR 16.00-22.00 »Risvegli«.

COMUNALE Zaprt.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 16.00, 18.00 in 20.00 »Air America«.

SVOBODA (Šempeter) 18.00 »Vratolomna igra«. 20.00 »Mundial 90«.

DESKLE 18.00 »Beli lovec - črno srce«. Ob 20. uri »Res je dober«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Občinska lekarna št. 1 — Štandrež — ul. San Michele — tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Alla Salute — ul. C. Cosulich 117 — tel. 711315.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Giuseppe Gorkic iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče, ob 11.10 Giuseppeina Fogar, por. Staffuza iz splošne bolnišnice v Trziču.

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega

Franca Luisa

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način sočustvovali z nami

SVOJCI

Gorica, 12. maja 1991

Košarkarji iz Češkoslovaške na obisku v Gorici in Trstu

Danes so odpotovali proti domu košarkarji iz Kromeriza na Moravskem in Mlade Boleslave na Češkem, ki so se od srede do nedelje mudili v Trstu in Gorici na pobudo športnega združenja Jadran. Polovica igralcev je bila nastanjen v našem mestu, in sicer v Dijaškem domu in Alojzijevišči v Ul. don Bosco, odborniki športnega združenja Dom pa so jih v petek med drugim popeljali tudi na ogled trgovskega zavoda Ivan Cankar. Goste je pozdravil ravnatelj Vladimir Šturm, ki je prikazal delovanje našega slovenskega zavoda. Nato so si mladi košarkarji ogledali tudi jezikovni laboratorij, še zlasti pa jih je zanimal laboratorij za strojeopisje in informatiko.

Na sliki (foto Čubej): med petkovim obiskom na zavodu Ivan Cankar.

DEŽELNI SEDEŽ RAI

GLASBENA MATICA, Trst, Gorica, Šempeter

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV, Trst

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNI DRUŠTEV, Trst, Gorica, Čedad

Gallusovo zvočno bogastvo moteti za enega, dva, tri in štiri zборе

ZBORI Milan Pertot, Primorec - Tabor, Tržaški mešani zbor, Glasbene matice, Vesela pomlad, Vesna, Tržaški oktet in člani V. Vodnik

ZBOROVODJE Janko Ban, Bogdan Kralj, Stojan Kuret, Aleksandra Pertot, Franc Pohajac, Tomaž Simčič, Matjaž Šček

TRST stolnica sv. Justa, petek, 17. maja, ob 20.30

GORICA stolnica sv. Hilarija in Tacijana, sobota, 18. maja, ob 20.30

ČEDAD cerkev sv. Frančiška, nedelja, 19. maja, ob 18.00

Pri organizaciji sodelujejo: Zbor Cappella Civica (Trst), Slovenski center za glasbeno vzgojo E. Komel (Gorica), Združenje cerkvenih pevskih zborov in Zveza slovenske katoliške prosvete (Gorica), Zbor »Harmonija« in Kulturno društvo Ivan Trinko (Čedad).

Trupla Roberte Capodagli do včeraj še niso našli

Člani gorske reševalne službe, civilne zaščite, pripadniki milice in osebje, ki je zadolženo za pripravo tekmovalcev, so včeraj skoraj ves dan pregledovali strugo Soče pod Trnovim, da bi našli truplo 16-letne Roberte Capodagli iz kraja Calmazzo di Fossombrone v pokrajini Pesaro. Dekle, ki je lani osvojila naslov italijanske mladinske prvakine v kajaku, je v petek, okrog 11. ure, med spustom po Soči, doživelo nesrečo. O dogodku smo na kratko poročali včeraj, na športni strani. Čoln se je zagodil med dve skali in se prevrnil. Capodagli, ki je imela na sebi rešilni jopič se je skušala s plavanjem rešiti, vendar je bila sredi zelo močnega toka, iz katerega ni mogla izplavati in se približati bregu. Zaman je bil tudi poskus, nekaterih na kraju nesreče prisotnih oseb, da bi ji pomagali. Nesreča se je zgodila v neposredni bližini mesta, kjer bo cilj spusta za mesec junij napovedanega svetovnega prvenstva, to je v bližini Trnovega.

Capodagli je bila kakor nekaj deset drugih kajakašev vabila na progi, kjer je bilo v petek dopoldne zelo živo, smo izvedeli od oseb, ki je bila pravzaprav priča tragičnemu dogodku. Spuščali so se namreč tekmovalci številnih ekip, raznih držav. Za tekmovalce v raznih disciplinah je namreč prijavljenih okrog 150 tekmovalcev iz šestih držav.

Tekmovalci, sprva so namreč menili, da gre za moškega tekmovalca, se je menda že takoj znašel v težavah in je morda, zaradi šoka, slabo in neodločno plaval. Reka je tu razmeroma ozka, dobrih deset, dvanajst metrov in bi bilo dovolj nekaj krepkih zamahov za doseg brega. Voda je dekle nosila

kakih šestdeset, sedemdeset metrov. Zaman je bil poskus enega od potapljačev — reševalcev jugoslovanske reprezentance, da bi dekle zadržal. Po pripovedovanju, naj bi jo že zagrabil za rešilni jopič, ki pa se je strgal.

Tok je tekmovalko odnesel dalje, kjer se kmalu začena zelo divji predel reke.

Že kmalu zatem se je začela akcija iskanja in reševanja, ki pa žal ni obrodila uspeha. Niže od kraja nesreče je namreč zelo ozko in skoraj neprehodno mesto.

Iskanje se je nadaljevalo tudi včeraj, vendar do poznih popoldanskih ur trupla dekleta niso našli. V petek ponoči je namreč voda narasla za okrog en meter, kar je znatno otežilo iskanje.

Zaradi neugodnih razmer so za danes napovedano mednarodno tekmovalstvo v slalomu prenesli od Trnovega na odsek pri vasi Soča.

V petek dopoldne se je na kraju, kjer se je ponesrečila Capodagli, menda pripetila še druga nesreča, prav tako italijanski tekmovalki. Končala pa se je brez hujših posledic.

■ Policijski organi na Tržiškem raziskujejo ozadje primera nasilnega dejanja, do katerega naj bi prišlo te dni v Ronkah. V stanovanje priletne občanke, katere imena niso sporočili, naj bi prišle tri ženske, ki naj bi od stanovalke zahtevale denar in zlatnino. Stanovalko naj bi najprej v to silile z besedo in grožnjami, potem pa s pestmi. Menda je šlo za tri prebežnice. Podoben napad na starejšo osebo se je pred dnevi pripetil v Trziču.

KD Oton Župancič

ARGOŠ 91

Avtovožnja
Štandrež - Novigrad
1. in 2. junija 1991

PRVA NAGRADA: en teden na Balearskih otokih in nešteto drugih nagrad.

Vpisovanje in informacije:
Kulturni dom Gorica (tel. 33288)

SKD HRAST - DOBERDOB

v sodelovanju z Občinsko upravo in Kmečko obrtno hranilnico vabi na

KONCERT

mešanega pevskega zbora Hrast

1756 - 1791

W. A. Mozart

Sopran	Livia Valentinsig
Mezzosopran	Romina Basso
Tenor	Luca Dordolo
Bas	Alessandro, Svab
Orgle	Stefano Buri
Dirigent	Hilarij Lavrenčič

Koncert bo v župni cerkvi v Dobrodo v petek, 17. maja 1991 ob 20.30.

Poklicno usposabljanje dijakov zavoda Ivan Cankar v sodelovanju s SDGZ

Dijaki eksperimentalnega tečaja so bili teden dni na delovni praksi

Dijaki tretjega razreda trgovskega zavoda Ivan Cankar, ki so se odločili za eksperimentalni tečaj za tehnike oziroma operaterje v upravi podjetij, so pred nedavnim zaključili novo pomembno poklicno izkušnjo, to je delovno prakso v okviru šolskega pouka. Naš zavod je pobudo izpeljal, letos prvič, v sodelovanju s Slovenskim deželnim gospodarskim združenjem. Treba je sicer povedati, da omenjeno prakso predvideva sporazum med združenjem Confcommercio in Ministrstvom za šolstvo, ki so ga podpisali že leta 1989. Gre vsekakor za nov pristop poklicne šole do sveta dela, torej priprave dijaka v poklic. O poteku nedavne delovne prakse in načrti na tem področju smo pokramljali z ravnateljem trgovske šole Ivan Cankar Vladimirjem Šturmom in profesorjem, ki poučuje na omenjenem zavodu tehniko upravljanja podjetja, Joškom Prinčičem.

Kdaj so dijaki opravili delovno prakso?
»Eksperimentacija predvideva direktno seznanjanje s prakso šele v tretjem razredu, zato so dijaki letošnjega tretjega razreda kot prvi opravili nekakšno krstno prakso. Devet dijakov, toliko jih namreč obiskuje tretji razred, je bilo na dvotedenski delovni praksi v drugi polovici aprila. Pri slovenskih podjetjih, teh je bilo osem, so dijaki polno zaposleni, to je so bili v podjetju vsak dan med delovnim časom. Prvi dan je bila na sporedu nekakšna predstavitev dijaka upraviteljem podjetja, nakar je vsakdo skušal na brati čimveč praktičnega znanja.«

Delovna praksa bo naslednje leto še dalje le 14-dnevna?
»Vsekakor ne, predvidevamo, da bo precej daljša. Potekala bo tako med šolskim letom za določeno dobo, za katero se bomo sicer šele dogovorili, kot tudi v poletnih mesecih. Za nekatere razrede bomo najverjetneje to izpeljali že v začetku šolskega leta, torej septembra meseca, vendar bo to diferencirano, upoštevajoč stopnjo razreda. Dijaki npr., ki bodo letos zaključili triletni eksperimentalni tečaj in se bodo odločili za nadaljevanje študija, bodo šli že med letošnjim poletjem na delovno prakso. To bomo nato upoštevali pri ocenjevanju oziroma oceno delodajalca bomo vključili v šolski uspeh prvega polletja četrtega razreda. Gre torej za delovno prakso, ki bo sestavni del dijkovega poklicnega usposabljanja.«

Kako so letos dijaki doživljali delovno prakso in kakšna je bila razpoložljivost slovenskih podjetij?

»Končni vtis je odličen, kajti dijaki so imeli lepo priložnost spoznati novo realnost. Seveda, premostiti je bilo treba tudi določene težave predmetnega oziroma vsebinskega značaja, kajti v prvih treh letih med poukom obravnava bolj splošno trgovinsko tematiko. Snov namreč zajame le neko splošno poslovanje in ne izrazito specifično, kar bomo vzeli v pretres šele z mikrospecializacijo v 4. in 5. razredu. Vsekakor je bila letošnja praksa pozitivna, saj bodo tako dijaki lahko lažje dojemali snov, ki jo bodo predelali v naslednjih letih. Tudi s strani podjetij je bil odziv pozitiven, sicer vseh še nismo uspeli kontaktirati. Podjetja se namreč zavedajo pomembnosti tovrstne prakse, saj morajo običajno dijaki po končanem študiju vsa teoretično znanje šele aplicirati v prakso. Na ta način pa bodo maturanti že delno obvladali tudi praktično delo.«

Prihodnje leto bo torej eksperimentacija nadaljevala svojo pot že v prvi razred (oziroma četrtil) poeksperimentacije.

»Res je. Seveda se bomo morali soočiti z dodatnimi problemi. Tedaj bodo namreč razredi bolj številni, zato bo morda treba angažirati s pomočjo Slovenskega deželnega gospodarskega združenja še dodatno število naših podjetij. V nadaljnjem dvoletnem poeksperimentacijskem študiju bodo dijaki morali še izraziteje nadaljevati delovno izkušnjo. Ta jih bo prav gotovo utrjevala v tistih spretnostih, ki so značilni za specializacijo, ki smo jo na naši šoli izbrali. Struktura pokvalifikacijskega tečaja sicer še ni povsem izdelana, saj je ministrstvo le nakazalo smernice. Vsekakor je že znano, da bo moral vsak dijak letno opraviti kar 450 ur izkušnje. Število ur se v našem specifičnem primeru zniža na 250, kajti 200 ur je že namenjenih pouku slovenščine. Ostalih 250 (približno 6 ur tedensko) pa bomo posvetili mikrospecializaciji za zunanjo trgovino. To bom dosegli tudi s pomočjo izvedencev, ki so zaposleni pri nekaterih podjetjih in se vsakodnevno soočajo z omenjeno problematiko. V okviru šolskih ur, torej rednega pouka, bomo imeli specializirana predavanja, kjer bo našim dijakom poslovnež predložil najosnovnejše delovne tehnike. Predavanja bo omogočila deželna uprava v sodelovanju s šolskim ministrstvom. Nekaj podobnega smo sicer izvedli že letos, vendar bo omenjeni način pouka stekel šele prihodnje leto s četrtilnim eksperimentalnim letnikom.«

V petek na pobudo in v organizaciji KZE

Mednarodno srečanje o zdravljenju alkoholikov

Operativna skupina za boj proti alkoholizmu in zasvojenosti z mamili pri goriški KZE prireja v petek, 17. maja, mednarodni posvet o terapevtskih pristopih v zdravljenju teh socialnih bolezni. Posvet bo v konferenčni dvorani Expomego. V dopoldanskem delu bodo predavali strokovnjaki z raznih zdravstveno-raziskovalnih institucij, ki se v svetu ukvarjajo z alkoholizmom in mamili. O raznih terapevtskih pristopih do alkoholizma in mamil bodo govorili J. P. Takala s finskega inštituta za študije o alkoholu v Helsinkih, G. Hunt iz centra za boj proti mamilom v San Joseju v Kaliforniji, H. Klingemann iz švicarskega inštituta za preprečevanje alkoholizma v Lausan-

nu in F. Poldrugo iz raziskovalne skupine o alkoholizmu v Trstu.

Popoldne se bo posvet nadaljeval z zasedanjem delovnih skupin, ki bodo poglabile troje sklopov vprašanj: samostojno odstopanje od alkohola, poklicne in nepoklicne oblike pomoči alkoholikom, koordiniranje sistemov zdravljenja alkoholikov. Posamezne delovne skupine bodo vodili prof. H. V. Happel s Frankfurtske univerze, prof. Kerssemakers iz Jellinek Centru ma v Amsterdamu in že omenjeni G. Hunt iz Kalifornije.

Naslednji dan, 18. maja, bo v dvorani Expomego redno zasedanje skupščine klubov alkoholikov na zdravljenju iz naše dežele.

Biodinamično kmetijstvo

V Socialnem večnamenskem centru v Ul. Baiamonti bodo v prihodnjih tednih priredili tečaj biodinamičnega kmetijstva. Tečaj bo vodil agronom Enzo Nastati iz tržaškega Centra za biodinamično kmetijstvo. Predavanja bodo ob torkih in sredo od 20.30 do 22.30. Prvo srečanje bo že v torek, 14. maja, ob 20.30 v predavalnici centra v Ul. Baiamonti 22.

Kaj je pravzaprav biodinamično kmetijstvo? V strnjeni obliki bi lahko rekli, da gre za naraven ali "mehak" pristop do obdelovanja zemlje, ki natančno zavrača uporabo kemikalij in strupov, po drugi pa se ne odpoveduje

uporabi znanstvenih dosežkov, ki imajo lahko pozitivne učinke na rezultate dela, ne da bi prinašali kvarne posledice za okolje in zdravje. Predstavlja torej nekako "tretjo pot" med zahodnim kemijskim kmetijstvom, ki zaradi težnje po intenzivnem izkoriščanju uničuje naravo in izčrpuje zemljo, in vzhodnjaškim duhovno-religioznim pojmovanjem narave, ki se povsem podreja naravnim silam. Biodinamično kmetijstvo temelji na poznavanju narave in prilagajanju njenim zakonitostim, obenem pa se ne odpoveduje tistim znanstvenim dosežkom, ki omogočajo "neboleče" poseganje človeka v naravo.

Delegacija SKGZ na obisku na Občini v Doberdolu

Delegacija pokrajinskega odbora SKGZ za Goriško, ki jo je vodil predsednik dr. Boris Peric, je bila te dni na obisku v Doberdolu, kjer se je srečala s predstavništvom tamkajšnje občinske uprave. Obisk sodi v sklop srečanj med krovnio organizacijo, ki je izraz laično-levičarskega dela slovenske družbe na Goriškem, in upravitelji slovenskih občin.

Goste je skupaj s sodelavci sprejel župan dr. Mario Lavrenčič in jim na kratko prikazal aktualna vprašanja, s katerimi se ukvarjajo doberdolski upravitelji. Govor je bil o pripravi občinskega statuta, pri čemer so predstavniki občine napovedali, da bodo vanj v maksimalni meri vključili jezikovne in druge narodnostne pravice. V razgovoru so se dotaknili tudi šolske problematike, kulturnega življenja in delovanja v doberdolski občini ter drugih vprašanj, glede katerih je koristna izmenjava mnenj in sodelovanje med zvezo in občinsko upravo.

Peric je poleg tega navedel tudi prizadevanje SKGZ za organizacijsko preno-vo, ki bi v večji meri ustrezala izzivom časa in potrebi po učinkovitejšem delovanju. Predstavniki SKGZ imajo v načrtu srečanja tudi z upravitelji drugih občin

na Goriškem, posebej tistih, kjer živijo pripadniki slovenske narodnostne skupnosti.

Na sliki (foto Marinič): delegaciji SKGZ in doberdolske občinske uprave med razgovorom.

Nova tajnica na občini v Števerjanu

V Števerjanu je že spet prišlo do zamenjave občinskega tajnika. Dr. Vian je bil 1. decembra lani imenovan za tajnika v Sovodnjah, istočasno pa je opravljal to funkcijo tudi v Števerjanu. Od 15. aprila pa imajo v tej občini novo tajnico. Službo je nastopila gospa Luisa Musso iz Tržiča. Gre za njeno prvo namestitvev v funkciji občinskega tajnika.

Gospa Musso je bila vrsto let zaposlena na Občini v Tržiču in je, kakor se temu pravi, študirala ob delu.

Čeprav ne moremo biti zadovoljni s prakso pogostih zamenjav občinskih tajnikov v naši občini, pa moram izraziti priznanje Prefekturi, da nam je končno poslala tajnico, ki zna slovensko, nam je te dni dejal župan Ivan Humar.

Poslovanje družbe SDAG je bilo uspešno

Bilanca ne izkazuje poslovne izgube

Poslovanje družbe SDAG, ki upravlja goriški blagovni terminal (avtoporto), se je v lanskem letu zaključilo brez izgube. Podatek je toliko bolj pomemben, če upoštevamo, da so ga upravitelji dosegli brez priliva podpor iz javnih skladov. To je uvodoma na četrtkovi tiskovni konferenci na gorškem županstvu poudaril predsednik družbe SDAG Bruno Brunello, ki je podal obračun poslovanja za leto 1990 in nakazal smernice za nadaljni razvoj tega pomembnega objekta. Izkupiček poslovanja je v primerjavi z letom 1989 narasel za 32 odstotkov, saj je lani znašal milijardo 269 milijonov lir (leta 1989 pa 957 milijonov lir). Družba SDAG je v lanskem letu porabila za izboljšavo storitev 171 milijonov lir, kljub temu pa so razpoložljive možnosti izkoriščene le za dobro četrtino.

V kratkem, je povedal Brunello, bodo nudili avtoprevoznikom in trgovskim operaterjem uporabo hladilnic. To bo vsekakor okrepilo že uspešno delovanje obojne strukture, kjer, ne smemo pozabiti, je zaposlenih 242 oseb, posredno pa deluje na omenjenem poslovnem področju še osebje carine, nekatere zadruga nosačev, številna uvozno-izvozna podjetja itd. V daljnoročnem programu dogra-

jevanja avtoporta je predvidena ureditev dodatnih struktur, klavnice in tržnice sadja in zelenjave.

Podjetje SDAG, ki sicer neposredno upravlja le petino obstoječih skladišč, kajti ostala so dana v najem zasebnim podjetjem, je lani zabeležilo izreden porast blagovnega prometa. Skozi avtoporto je šlo kar tisoč 301 ton blaga, leta 1989 pa le 142 ton (porast je torej kar 821 odstoten!). Predsednik Brunello je nakazal tudi smernice razvoja avtoporta. Najprej nameravajo zvišati glavnico podjetja - kot partnerja naj bi poleg nekaterih drugih manjših podjetij vstopili tudi goriška pokrajinska uprava in goriška Trgovinska zbornica. Nato bodo skušali navezati čimtesnejše stike z raznimi združenji, ki delujejo na področju avtoprevoznitstva in nasploh mednarodnega blagovnega prometa.

Natančnejše podatke o poslovanju SDAG je nato predstavil ravnatelj dr. Bruno Podbersig. Tudi goriški župan Antonio Scarano je pozitivno ocenil poslovanje blagovnega terminala, ki bo v bodoče postal še bolj pomemben. Med drugim je pohvalil upravo SDAG, ki je ob nedavni stavki carinskega osebja znala

uspešno ukrepati in nuditi tako živini kot šoferjem tovornjakov ustrezno pomoč. Jeseni bo avtoporto slavil 10-letnico delovanja. Za tedaj načrtujejo posvet, ki bo nudil avtoprevoznikom vse podatke glede bodočih storitev.

Danes bodo na Goriškem obratovale naslednje bencinske črpalke:

GORICA
IP - Ul. di Manzano
ESSO - Ul. Aquileia
ESSO - Ul. Trieste
MONTESHELL - Trg Municipio
AGIP - Ul. Lungo Isonzo

TRŽIČ
MONTESHELL - Drevored S. Marco

AGIP - Ul. Valentinis
IP - Ul. 4. Novembra

KRMIN
ESSO - Drevored Venezia Giulia

FOLJAN
IP - Ul. III Armata

GRADIŠČE
ESSO - Trg Unità

ŠKOCJAN
ESSO - Trg Libertà

ŠTARANCAN
ERG - na glavnem trgu

ŠLOVRENC
AGIP - na državni cesti šte. 56

MEDEA
TEXACO - na državni cesti šte. 305

KOPRIVNO
MONTESHELL - Ul. Verdi

FARA
ERG - Ul. Gorizia

ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia

MARIANO
IP - pri mostu preko Idrije

GRADEŽ
AGIP - Drevored Moreri

IP - Trg Carpaccio

A.N.D.O.S.

Goriški pokrajinski komite
GORICA - Ul. Nizza 36 - Tel. (0481)85131

Spoštovana gospa!

Združenje A.N.D.O.S. v Gorici, ki deluje s prostovolnim delom na področju psiho-fizičnega zdravljenja žensk, ki so prestale operacijski poseg na prsih, praznuje 4. leto delovanja. Ob tej priložnosti organizira

»2. PRAZNIK VRTNIC«

kjer bodo seznanili občinstvo o preventivi in post operacijskem zdravljenju prsnih bolezni.

PRAZNIK BO V SOBOTO, 18. MAJA OB 17.30 V SALONU ESPOMEGO
Ul. della Barca 15 - GORICA.

Za prijetno vzdušje bodo poskrbele glasbene in folklorne skupine. VABLJENI!

RAZSTAVA BONSAI

Razstava bo podaljšana do nedelje, 19. maja zaradi velikega zanimanja občinstva

Program: — Danes, 12. maja: ob 15. uri demonstracija raznih postopkov bonsai;
— razstava stoletnih primerkov;
— razstava pripomočkov in materialov;
— vpisovanje v tečaj bonsai.

Urniki: 8.30 - 12.30 in 15.00 - 19.00
nedelja 8.30 - 19.00

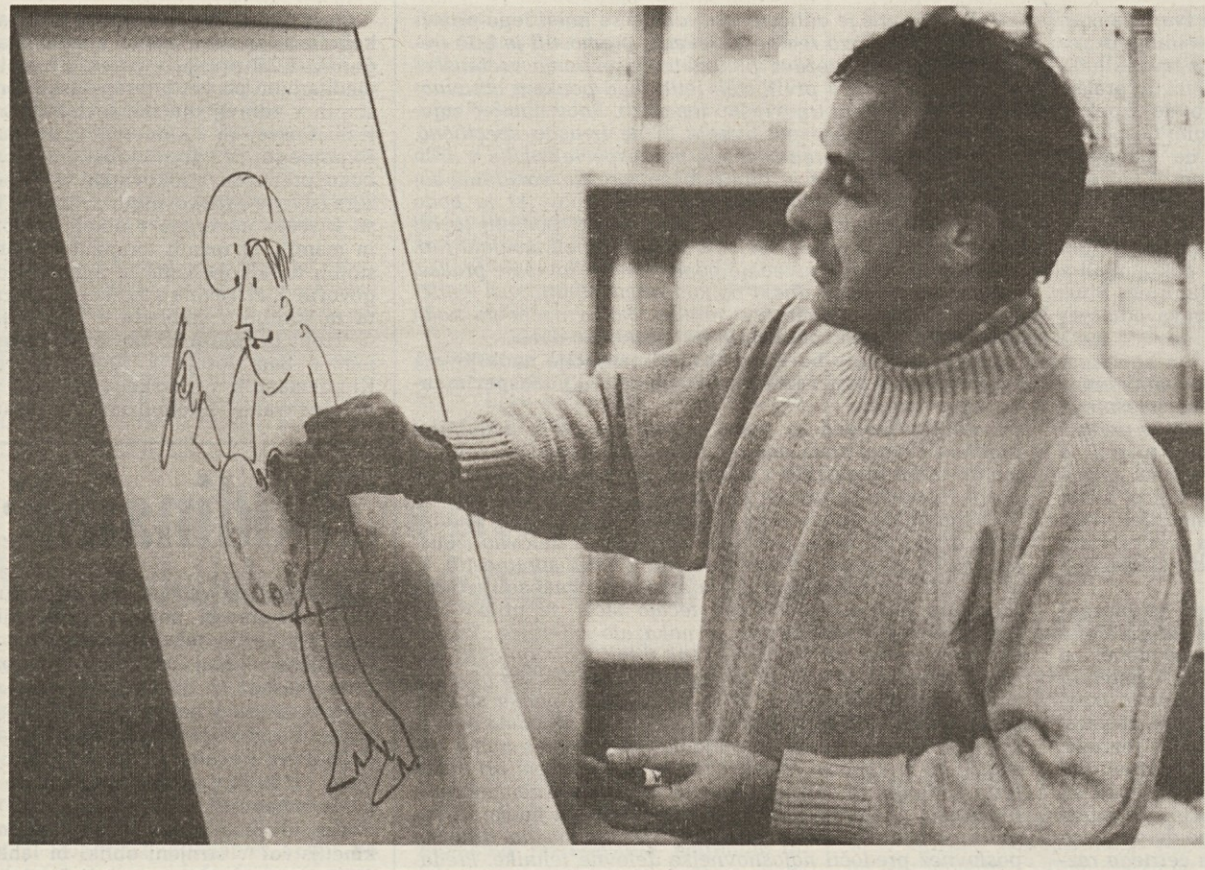
● PROST VSTOP ●

STARANCAN - Strada delle Acacie - Telefon (0481) 481715

florgiulia

Pogovor s slikarjem Klavdijem Palčičem

Srž vsega je iskanje svobode

Razstavno dvorano palače Costanzi ta čas bogatijo slike Klavdija Palčiča, slikarja, ki je imel v zadnjem mesecu po daljšem presledku kar dve razstavi. Po tisti v Ljubljani je sedaj na vrsti prav tržaška. In ta je tudi priložnost za daljši pogovor s Palčičem. Uvodi navadno bralce dolgočasijo, razen če ne gre za golo naštevjanje življenjskih podatkov človeka, ki je javnosti neznan. To pa ni naš primer, vsaj v zvezi s Klavdijem Palčičem ne, zato kar takoj k jedru stvari.

S kakšnimi občutki se spet vračate med javnost, predvsem tržaško, potem ko je vaša razstavna dejavnost v zadnjih letih nekoliko usahnila?

Moram reči, da je tržaška razstava razširjen prikaz slik v primerjavi z razstavo, ki sem jo imel pred kratkim v Ljubljani, dodal sem še nekaj novih slik, da bi bila celota popolnejša. Zakaj tako dolgi presledki v moji razstavni dejavnosti? Moram povedati, da sem se tudi v preteklosti le občasno predstavljal z osebnimi razstavami, to je posledica mojega sistema dela in slikarskega iskanja.

V očeh imam nekakšne skrotovine, podobe sedanjosti. Vsaka razstava, kot vsaka knjiga, je najbrž zaključena celota, ki nosi v sebi posebno sporočilo. Katero je tokratno?

Moje slikarstvo je tako, da ni obrnjeno izključno vase, navznoter, kar je pravzaprav program dobrega dela sodobnega slikarstva, ki analizira samo sebe in svoje instrumente ter preko tega ustvarja emocije in raziskuje še dodatne možnosti izražanja. To je seveda za vsako umetniško izpoved potrebno, še posebej seveda pri likovni umetnosti, ko mora biti vsako sporočilo nabit z novostjo. V nasprotnem primeru bi šlo samo za ponavljanje že znanega. Moje iskanje pa ni obrnjeno v analizo samega slikarstva, ampak želim zajeti več stvari hkrati. Prav gotovo je dominantna skrb, da bi slika zrasla iz slikarske nuje in z instrumenti, ki jih imam poč na voljo: površino, barvami, črtami, ki so sestavni del moje likovne govornice. Tako organiziram svoj izdelek — zamislim si barvno celoto, kompozicijsko enoto in operiram s tem, kar me obkroža. V nekem smislu z življenjem samim. To slikarstvo je torej kontaminirano s celo vrsto stvari, kar daje mojemu ustvarjanju nemara vidne značilnosti, iz katere se da razbrati vrsto elementov, tehničnih prijemov itd. Zato so moje slike v različnih obdobjih tako raznolike tudi glede na tehnične efekte, ki jih dosegam z uporabo različnih materialov. S tem skušam doseči potencirano sporočilo. Prevzemam pa seveda tudi elemente iz spoznavnega sveta, ki so vsakemu gledalcu čitljivi. Potem so tu še elementi, ki dajejo slike abstraktno dimenzijo, kar vse povzroča trčenje z onimi iz spoznavnega okolja. To zaradi tega, ker mislim, da je človek, ki živi v svojem času in prostoru, veliko bolj navezan na realno življenje, preko katerega interpretira vse tisto, kar lahko prinaša slikarstvo, in sicer barvne površine, nasičenost barvnih to-

nov, dramatičnost poteze, črte in tako naprej.

Velikokrat ste omenil barvo. Kaj je barva?

Barva je predvsem relatičen pojem. Ni namreč barve, ki bi imela neko absolutno vrednost, vsaka barva v kontekstu drugih barv nosi v sebi različno pomensko, tako da je barva instrument, ki ga slikar uporablja v svojem slikarskem pripovedovanju.

Pa vendar, danes je funkcija barve drugačna od tiste, ki jo je imela barva v renesansi. Govorim zelo poenostavljeno in se pri tem morebiti tudi motim, a zdi se mi, da je danes govorica barv drugačna...

Glede barv vemo, da obstajajo neke konvencije, ki so lahko tudi zelo banalne. Teh se človek dostikrat drži kot absolutnih danosti. Če pa zadevo stvarneje analiziramo, vidimo, da v slikarstvu nima nikakršnega smisla vztrajati pri takih ocenah: črna barva, rdeča in vsakršna so izraz posebnega razpoloženja. Vendar mislim, da pomenijo takšne interpretacije in takšen način branja slik poenostavljanje slikarstva in razumevanja slikarskih sporočil. Jasno, da so v različnih dobah slikarji barve različno uporabljali. Danes imajo barve še dodatne vrednosti, nekatere učinkujejo zelo energično ter dramatično že zaradi svoje kromatične učinkovitosti. Na primer, rdeča barva že sama po sebi učinkuje kot nekakšen signal. Rekel

bi tudi to, da že ena sama barva na veliki kompaktni površini sproži emocijo. To vidimo predvsem pri otrocih, ki so lahko že ob samem stiku z določeno barvo navdušeni.

Ko umetnik ustvarja, izhaja iz samega sebe in skuša izraziti svojo vizijo o svetu in dogodkih v njem. Je pa tudi vprašanje, do kolikšne mere vplivajo na ustvarjalca določeni zunanji faktorji oziroma koliko ga lahko pogujejo?

Ni človeka, ki bi živel sam zase, ločeno od prostora in časa, v katerem biva. Vse kar doživi in vidi seveda v sebi predela, predeluje pa le, če množico informacij vsrkava v kontaktu s svetom. Kako vpliva okolje na posameznika, je različno od primera do primera. Človek je pač rezultat svojega časa in okolja, danes bi lahko rekli, da je to okolje neprimerno širše zaradi posebnega načina življenja, ki je različno od bivanja v drugih obdobjih. Že dejstvo, da lahko človek opazuje dogajanje na drugem koncu sveta v istočasnosti, je šokantno in novo oziroma daje človeku drugačne možnosti dojemanja okolja, v katerem živi.

O človeku. Kako dojemate sodobnega človeka, katere elemente izpostavljate v svojem slikarstvu. Skratka, kakšna je stiska človeka in kako se ta prevaja v umetniški jezik?

Skrb slikarja je ta, da so njegovi izdelki avtonomni, da živijo samostoj-

no življenje tudi potem, ko se odtrga od slikarjeve roke. Slike morajo biti zgrajene po določenem kreativnem ključu, ki odpira vrata avtonomije, nositi morajo v sebi trdno kromatično in kompozicijsko zasnovano ter biti odraz skrbi in zanimanj današnjega človeka. To je niz kompleksnih stvari, ki se križajo, pa naj gre za zgodovino, lastno življenje, občutljivost, preteklost, prostorski kontekst, želje, sanje, vse to lahko najde svoj prostor v umetniški izpovedi. Še posebej pa me zanima človek tega časa, njegova protislovja. Največje protislovje je prav med človekom in tistim, kar je človek sam ustvaril. Če obrnemo pogled nazaj, je novost današnjosti prav v tem: človek je prekinil sožitje med seboj in okoljem. To sožitje je bilo tudi dramatično, narava je lahko tudi bila mačehovska do njega, vendar je bilo prilagajanje naravnim danosti konstanta. Danes doživljamo novosti. Človek je okolje spremenil do tolikšne mere, toliko je z izgradnjo določenega sistema vplival nanj, da je vse to že preraslo njegovo moč celovitega dojemanja stvari. Izgubil je kontrolo nad vsem tem, kar je ustvaril in to predstavlja za človeka največjo nevarnost. To smo še posebej ostro doživljali v času psihološkega pritiska, kateremu je bilo človeštvo podvrženo ob grožnji z atomsko vojno. Nemara je šlo takrat resnično za najhujši trenutek. Sedaj smo se nekoliko pomirili

in menimo, da te najhujše nevarnosti ni več, po drugi strani pa zapažamo, da mnoge nevarnosti stalno lebdi nad človekovo glavo. Skratka, gre za splošno stisko, kljub temu pa ne bi rad izražal pesimističnega gledanja na svet, kajti tudi v širjavah, kakršne smo oblikovali, so še vedno fantazija, želja, sanja, stremljenje po letenju, volja po osvobajanju, da bi bil človek kar se da prost vsakršnih vezi, da bi lahko svoje življenje živel na najbolj-ši možen način. Torej želja po sreči, po fantaziji, kar je seveda lahko predmet za poezijo. Prav ta poezija dobiva posebne poudarke v tem našem času.

Prav o tem bi se sedaj na kratko pogovorila, o sanjah pa mogoče o dveh pojmi, ki nista pojma ali prirodo, temveč brezmejnost. Morje in nebo.

Živimo ob morju in menimo, da je morje široka dimenzija, ki se približuje tudi drugi brezmejnosti — nebu, ki je najprimernejši sinonim svobode, saj je v njem tudi letenje. Nebo je seveda predmet mojih sanj in glede tega se rad navežujem na starodavne sanje, na mitologijo in oživljam mit Ikarusa, ki je lahko zelo aktualen simbol oziroma predstavnik človeštva, ki bi želelo vzleteti, da bi se približalo boljšemu življenju. V tem letenju je veliko padcev, a padci niso dokončni, saj se človek spet pobere in ponovno vzleti. Poezija raste iz te človeške trme in oblikuje pozitivne plati, ki so od vedno v človeku samem in mu daje moč, da kljub vsem tegobam spet in spet poskuša.

Skoraj obvezno vprašanje, ki ni toliko povezano z umetniško ustvarjalnostjo, a je kljub temu mikavno, mogoče tudi izizvalno. Mnogi v zamejstvu pravijo, zakaj se je Klavdij Palčič vrgel v politiko, ali ne bi bilo bolje, da bi se posvetil le slikarstvu...

Ko tako vprašanje postavljajo ljudje iz teh naših krajev, gre pravzaprav za retorično vprašanje. Skoraj vsi počnemo isto, hvalabogu nismo vsi slikarji, a vsakdo dela ob svojem zanimanju še kaj drugega, kot Slovenci smo marsikje angažirani in želimo, da bi se ta naša skupnost še naprej razvijala in obstajala. Vsakdo nekaj prispeva, da bi se to uresničevalo. V tem smislu gre razumeti mojo dejavnost, ki ste jo imenovali politično. Da, to je politično delo, ampak svojevrstno, saj ni strankarsko. Gre za zavzemanje, da bi se naša skupnost uveljavila in k temu skušam prispevati na tak način. Sam ne vidim nobenega protislovja v svojem delovanju. Gre za iskanje svobode, kar lahko izražamo v slikah ali poeziji, kot sami dobro veste, lahko pa je tudi vsakodnevna želja, da ohrani človek svojo avtentičnost, da je lahko tisto, kar dejansko je. Želja v človeku je ena in ista, zaradi česar ne vidim nobene protislovnosti med svojim družbenim in umetniškim angažmajem. Do protislovij lahko pride le tedaj, ko ima človek časovne omejitve in v določenem času opravi le minimalno količino stvari, od tistih, ki jih je nameraval uresničiti.

MARIJ ČUK

Ob štiristoletnem Gallusovem jubileju so se tržaški zborovodje in pevci zagrizli v zanimiv in izvirno zamišljen projekt: predstaviti njegov motetni stavek pod čisto posebnim vidikom, zvočnim bogastvom. Idejno je projekt spočel in vseskozi skrbno negoval Janko Ban. Imel je nelahko delo. Gre namreč za glasbo, ki je vse prej kot lahka in dojemljiva neoposredno. Tako je glasbeni projekt Gallusovo zvočno bogastvo postalo neke vrste romanje v našo preteklost. Preko skladb oživi in se razodene Gallusov glasbeni in človeški lik. Posamezni moteti postanejo listi čebule, ki nas približujejo izmikajoči se srčki slavljenčeve osebnosti in glasbene skrivnosti.

Slovenski renesančni skladatelj Jakob Petelin-Gallus spada sicer v širok krog poznorenesančnih skladateljev. S svojimi izvirnimi in izrazito osebnimi potezami spoja flamske in beneške šole pa si je zasluženo zagotovil izjemno in čisto posebno mesto med skladatelji tega bogatega obdobja. Pričujoči program Gallusovo zvočno bogastvo - izbor iz zelo obsežnega slavljenčevega motetnega opusa - je drzen skupinski podvig tržaških zborov z namenom, da nam na smisel in jednat način približa ravno te izvirne in bistvene poteze Gallusovega skladateljskega etosa.

V prvi vrsti gre omeniti njegov iskri vičeborovski stavek. Zanj je značilno, da je - po eni strani - še vedno močno zakoreninjen v literarno zamišljenem polifoničnem flamskem konceptu, ki tvori neke vrste čvrsto mrežo, na kateri počiva živopisano in za Gallusa tako značilno ritmično poudarjeno homofonično benečansko zvočno tkivo, po drugi strani pa je ta isti iskri vičeborovski stavek že prav na gostopojan s prvimi brstički baročnega obdobja.

Prva skladba koncerta, motet *Jocundare filia Sion*, hoti postavljen na čelo celotnega programa, je v tem oziru še posebej pomenljiva. Motet je namreč jednat povzetek celotnega Gallusovega stilnega izraza in - istočasno - odraz njegovega pronicljivega iskanja novih poti. Še čisto modalno vodene harmonije se hipoma prelevijo v skoraj tonalno kadenciranje; predominantna je vloga zunanjih dveh glasov in basa pa se ni niansiranje z zvočnimi ploskvami različnih dimenzij in odtenkov, vse to nam da že jasno slutiti osnovne poteze bodočega koncerto grosso - stila.

Tehnični uvidi - nujno zelo katerekoli analize - pa nikakor ne smejo zamegliti našega pogleda do take mere, da ne bi opazili jedra samega, srčike Gallusove poietike. Gre namreč za oživljajočo vlogo madrigalizmov v njegovem motetu. Podoba duše v telesu so. Še več. Mirno lahko trdimo, da so ravno madrigalizmi tisti skriti nosilci celotnega poietičnega sporočila in da se ravno v njih skrivajo živa jedra in pobudniki njegovega nebrzdanega teženja za no-

Pred petkovim velikim koncertom motetov

Gallusovo bogastvo

vimi izraznimi sredstvi. Pričujoči izbor je kljub nujni in neizbežni jedratosti tudi v tem oziru izredno razodevajoč in bo povedanemu otipljiv in »zvneč« dokaz.

Nikakor pa ne smemo gledati na Gallusa izključno kot na inovatorja. Dejstvo je, da je vsak človek brez izjeme usodno vpleten v kulturni model svoje dobe in okolja. Temu zakonu se ne izogne niti genialna osebnost. Nasprotno. Samo intimno istovetenje s čimvečjim številom kulturnih modelov in njih ponatranjenje postane gradivo, ki nudi umetniku ugodne pogoje za ustvarjanje. Ustvarjalni dej postane zato nujno le evolutivna rekodifikacija teh modelov - zajedenih v meso in kri in zato vedno skoraj podzavestnih. Poet pokaže torej le nov vidik na starem predmetu, vrbsi starinskemu dragulju tisoč in prvo iskro. Razlikovati novo in staro pa ni vedno lahko. Vsakodnevna izkušnja je dovolj zgovorna. Zato bo morda najbolje, da v našem primeru zdrsi skozi posamezne vidike programa, ob konkretnih točkah-motetih osvetlimo ta ali oni tehnično-poietični glasbeni problem.

»Harmonija« je, na primer, za Gallusa še vedno in predvsem tisti čudežni pojav v naravi, v človeku in - le kot odsev - tudi v umetnosti, ki različne elemente poveže v skladno celoto. Odtod njegovo poimenovanje motetov in madrigalov s to čarobno besedo: »Harmonia«. Podoba tkanja prijateljskih vezi je premagovanje meja v odnosih, v glasbi pa je nosilcijska mukotrpna iskanja tiste »besede«, ki bi ji naj boja končno uspelo izjcljati ono najbolj skrito v nas, tisto rahlo in krhko, pa vendar edino zares pristno. Tega Gallusovega radoživga ustvarjalnega imperativa ni mogla zavreti niti resnoba, izključno bogoslužju posvečena ustvarjalnost.

Najsi gre za koralno melodijo *Ave Maria* ali za srednjeveško popevko *Resonet in laudibus*, zunanj ustvarjalni odnos je za las enak onemu, ko se sleherna nota rodi za vsak samoglasnik besedila posebej.

Mistično-kontemplativna dimenzija skladbe *Quo mihi crude dolor*, ki jo je Gallus označil »Colloquium Magdalene cum Christo, Ad modum echo« (Pogovor Magdalene s Kristusom, v obliki odmeva), je zato zvočno podobna ostalima dvema, notranji pomen pa je nekaj čisto posebnega. Madrigalizmi -

element, ki podari resnobnemu motetu sočnost in barvitost - so tokrat čisti izraz magdalenege obupa ob praznem Jezusovem grobu kot odsev lastne tragične praznote, ko ji je odvzeto celo še mrtvo truplo ljubečega. »Quo mihi crude dolor tantum dominare?« (Le zakaj, surova bol, me tako razjedaš?), je obupan Magdalenin krik ob praznem grobu. »Minare?« (Spodjedaš?), jo iz dna njene duše pokara Kristusov glas. Razvidno je, da je Gallusu glasba še vedno predvsem odsev makro in mikro-kozmosa, oziroma z drugimi besedami, celotnega vesolja in človeka kot vesolja v malem. Človeški glas ima častno nalogo, da utelesi to neslišno, tiho in skrivnostno glasbo sveta, oziroma človeka. Gvidonjanska vokalna »scala decemchordalis« je preprosto sredstvo - »instrument« - tega skritega in veličastnega zvočnega dogajanja. Skladatelj je zato tisti medij, ki po eni strani prisluškuje glasbi nebeskih sfer v stvarstvu in v sebi, po drugi strani pa sam ustvarja nove svetove, takorekno so-ustvarja s Stvarnikom. V Gallusu se oboje ustvarjalnih zadržanj pojavlja bodisi ločeno, bodisi družno.

Tri naslednje skladbe so predvsem odraz prisluškovanja tem skrivnostnim Stvarnikovim zvokom. Epično pripovedovanje in tiha akordacija sta zato sinonima istega razpoloženja: imeti svetilko srca vedno prižgano.

Ob tako rahločutnem poslušalcu, oziroma prevodniku makro - in mikro - kozmične glsbe, kot je bil Gallus, se ne smemo čuditi, da v njegovi glasbi kar mrgoli skritih pomenov, madrigalizmov vsake vrste, vtkanih v vsak glasbeni parameter: ritem, melodija, harmonija, barva, zgradba celo. Nekateri so hitro opazni, kot npr. izbira visoke zvočnosti za device (*Virgines prudentes*), ali nizke zvočnosti za Sveto Trojico (*O beata Trinitas, te invocamus*). Toda skrita ritmična trodelnost vtkana v skoraj enoten kompozicijski koncept bo pa veliko težje opazna, potrebno je zato nanjo prav posebej opozoriti: skrita podoba skrivnostnega sobivanja treh božjih Oseb v eni je.

Ob iskričnem velikonočnem »pritikovanju« dveh (*Exultate iusti in Domino*) oziroma treh enakovrednih si zborovskih sogovornikov (*Aleluja, Cantate Domino canticum novum*) smo vstopili v samo sve-

tišče Gallusovega zvočnega izraza. Gvidonjanska vokalna »scala decemchordalis« - Gallusova vokalna » harfa desetih strun« je izrabljena v svojem celotnem vokalnem obsegu. Kljub temu pa zadobi zvočno podobna vsakega besedila posebej vedno nov, sebi primeren obraz. Gallus je vsaki skladbi posvetil posebno nego, podobno materi številnih otrok. Ni negoval samo glasbo. Ne. Posegel je tudi v besedilo. Še več, sam ga je ustvaril. Njegov humanizem izbije tudi v tem oziru premočno na dan.

Sirok zvočen obseg ni bil nikoli sam sebi namen. Določene zvočne izbire in razvrstitve glasov - lahko jih mirno imenujemo medrigalizmi v prostoru, oziroma v strukturi skladbe - je vedno usmerjal kakšen skrit namen. V motetu *Tribus miraculis ornatum diem* ne bo težko izluščiti pomena visoke lege glasov prvega zbora: predstavljaja pač zvezdo, ki v kazala pot trem kraljem. Ravno tako ne bo težav v ostalih dveh: srednji govori o čudežu v Kani Galilejski in tretji pomenljivo izbere spodnjo zvočno lego, da slikovito ponazorijo Jezusov krst v reki Jordanu.

Na našem romanju skozi Gallusovo zvočno bogastvo smo se približali samemu vrhuncu. Zvočna paleta vokalnega obsega prestopi meje, navzgor in navzdol. Smo na meji zmogljivosti človeškega glasu. Kot je že Gallus sam rad priporočal v svojih uvodnih spisih, smo tudi mi pritegnili v izvedbo naslednjih dveh motetov glasbene instrumente.

Sporočilno bogastvo moteta *Domine Deus, exaudi orationem* je nemogoče zajeti v peščitno besed. Tudi enkratno poslušanje ne bo moglo razkriti mnogoterih bolj ali manj skritih pomenov tega moteta. Besedilo je v celoti Gallusovo, kar kaže na njegov izreden trud pri iskanju celotnega izraza. Če rečemo, da vsak od štirih zborov predstavlja po eno človeškovo življensko obdobje, nismo s tem povedali še ničesar. Glasba skriva v sebi veliko več od gole ponazoritve otroške (pueri), mladeniške (juvenes), zrele (viri) in starostne (senes) dobe našega življenjskega ciklusa. Dovernost oblike, variacijski princip, harmonije kleno postavljene, vse to in še mnogo drugega naredi iz moteta pravi izpovedni biser v svetovni glasbeni literaturi.

Višek Gallusovega zvočnega bogastva pa je ob motetu *Laudate Dominum in sanctis eius*, ki je štirindvajsetglasna skladba za štiri šestglasne »scala decemchordalis« doseže tukaj skrajne meje človeških zmogljivosti. Polna zvočnost, v kateri posamezni glasovi skoraj popolnoma izginejo, se stopijo v eno zvočnost skrajnih dimenzij, hoče samo teotati ekstatično stanje bibličnega pevca (obenem teologa! - kako daleč od hladnih zahodnjaških racionalizmov), pogreznjenega v vzhidno vizijo, kateri se ni mogel odtegniti Stravinsky celo še v dvajsetem stoletju.

V zadnjem kolu C-1 lige uspešna le Sloga Koimpex, a...

Razplet oboje zadovoljil

BOR ELPRO CUNJA - DOLO 2:3
(14:16, 15:7, 15:4, 13:15, 13:15)

BOR ELPRO CUNJA: Maver, Nacinovi, Vidali, Vitez, Fučka, Grbec, Stopper, Foraus, Traettino.

Borovke so se v sinočnji poslovilni tekmi proti Dolu pošteno uštele, saj so že dobljeno tekmo dobesedno podarile nasprotnicam, a jim za ta spodrsljaj lahko tokrat tudi odpustimo, saj je bila sezona, v kateri so dosegle prestižno napredovanje v B-2 ligo, zanje dovolj naporna, da bi jih zdaj še karali.

Sinočnji poraz pa je bil res neverjeten! Playe so sicer izgubile uvodni niz, a v naslednjih dveh so zagospodarile na igrišču in pokazale igr, kakršno so predvajale večji del sezone, ko so nizale zmage v serijah in mtele svoje nasprotnike. Tako je bilo vse do izdatnega vodstva z 12:6 v četrtem nizu, a nato je nastopila popolna relaksacija, prevelika prepričanost, da zmaga ne more več uiti. Toda borovke očitno niso računale z... opubom gostujoče ekipe, za katero je bila zmaga sinočni imperativ, sicer bi ji resnično grozil izpad iz lige. Dolo, ki se je v Trst podal v spremstvu številnih glasnih navijačev (neka zasebna radijska postaja iz Mire je srečanje celo predvajala v neposrednem prenosu), je zbral vse moči,

odločno reagiral in docela presenetil plave. Tie-break je bil nato sila razburljiv in izenačen, obe ekipi sta pokazali veliko željo, a prevladala je vendarle eipa, ki je točki krvavo potrebovala, čeprav, kot rečeno, ne moremo trditi, da si plave sinoči niso prizadevale, da bi pred svojimi gledalci končale sezono z novim uspehom. Razočaranje je bilo brž po končnem sodnikovem zvižgu kar precejšnje, a je kmalu prepustilo mesto veselju in razposajenosti ob doseženem prestopu v B-2 ligo. (Igor)

MONTECCHIO - SLOGA KOIMPEX 1:3 (12:15, 15:9, 12:15, 7:15)

SLOGA KOIMPEX: Fabrizzi, Kosmina, Lupinc, Marucelli, Milkočič, Mijot, Pertot, Sosti, Škerk, Ukmar, Žbogar.

Sloga Koimpex se je od prvenstva poslovila s pričakovano in zaslužno zmago, prav tako pa je Montecchio povsem zaslužno na zadnjem mestu na lestvici, saj je bil resnično najslabši tekmelec v ligi. Sinočnja tekma je bilo tipično zadnje prvenstveno srečanje, ko nobena od ekip ni obremenjena s položajem na lestvici, zato je tako med igralkami kot med sodniki vladalo pravo sproščeno vzdušje. Zmaga naše ekipe kajpak ni bila nikoli v dvomu, čeprav se je drugi set

izmuznil. Vseh enajst igralk je stopilo na igrišče in so tako prav vse dale svoj doprinos k še zadnjemu zadoščenju Sloge Koimpex, ki je s trinajstimi zmagami in končnim osmim mestom na lestvici pressegla vsa predprvenstvena pričakovanja in tako tudi popolnoma uresničila vse društvene načrte. (Inka)

OSTALA IZIDA: Fincantieri - Ghemar 3:0, Sarneola - Cervignano 3:0.

Rokometna končnica Cividin v finalu za naslov prvaka

RIM - V povratni polfinalni tekmi končnice italijanskega rokometnega prvenstva je tržaški Cividin sinoči v športni palači igral neodločeno 14:14 (6:4) z Ortigio in se uvrstil v finale za naslov, saj je prvo tekmo v Siracusi, kot znano, osvojil z rezultatom 28:23.

V finalu se bodo Tržačani pomerili z ekipo Forst iz Brixna, ki je v Bologni sinoči zmagala s 16:12, doma pa je bila slavila z 23:17. Prva tekma bo v soboto, 18. maja v Brixnu, s pričetkom ob 17.30.

V sinočnjem zadnjem kolu košarkarske C lige v gosteh v Mestrah

Jadran TKB tokrat brez težav

GIGANTI - JADRAN TKB 63:81
(30:34)

GIGANTI: Casasola 14 (2:2), Cecchi-nato 2 (0:2), Svaldruz 4, Maione 7 (2:4), Erissini 6 (0:1), Dante 6 (1:2), Spezzamonte 2, Cavaldoro 9 (1:3), Muffato 2 (2:2), Pasini 12 (5:6).

JADRAN TKB: Oberdan 13 (5:5), Čuk 20 (2:3), Pregarc 8 (4:4), Stanissa 8 (0:1), Sosti 2 (0:2), Pertot 6 (0:2), Merlin 21 (3:3), Paulina 3, Smotlak, Lesizza.

SODNIKA: Marcassa in Del Fabro (oba Videm); 3 TOČKE: Maione, Pasini in Paulina po 1, Merlin 2; PON: ni-hče; GLEDALCEV: okrog 200.

MESTRE — Sinočnjim gostiteljem Jadrana TKB se ime, ki ga nosijo, ne prilaga preveč. Glede poštvalnosti jim sicer ni kaj očitati, a za uspeh ni vedno dovolj sama poštvalnost, o čemer priča njihovo predzadnje mesto na lestvici.

Zmaga Jadrana TKB tako ni bila niti za trenutek v dvomu. Začel je sicer s štirimi mladimi (Oberdan, Stanis-sa, Pertot, Paulina) in Merlinom, vendar je vodil od začetka tekme do konca. Prvi polčas je bil sicer izenačen (v 10. minuti 16:17), ko pa je zaigrala standardna peterka, se je naskok začel višati. Skoraj vseskozi pa je igril vodil Oberdan, ker so okrog sredine polčasa Sosiča udarili s kometcem v nos, izgubil je precej krvi in ni več stopil na parket.

V drugem polčasu se je vodstvo Jadrana TKB nezadržno višalo: v 5. minuti je bil izid 36:44, v 10. min. 43:56, v 15. min. 53:68. Kot smo dejali, so se domačini trudili, čeprav tega ne bi bilo pričakovati, saj so že v nižji ligi. Poraz pa je bil neizbežen: v napadu je zelo dobro igral Merlin, Čuk se je odlikoval zlasti v 2. polčasu, a Stanissa je opravil nekaj odločilnih prebojev.

1. MOŠKA DIVIZIJA

Skupina B

PROSEK - BARCOLANA 49:60 (24:34)

PROSEK: Zaccaria 2, A. Pertot 16 (2:2), I. Pertot, Bogatec 7, Brischia 2 (2:4), A. Emili 4 (2:5), L. Emili, Cunja 4, Nabergoj 6 (1:1).

PM: 7:12; 3 TRI TOČKE: A. 4, L. Emili 2, Bogatec in Nabergoj 1; ON: 14.

V tekmi, ki nikomur ne prinaša točk, kajti Barcolana nastopa brez pravice za napredovanje, so Prosečani gladko izgubili. Gostje so vseskozi vodili, v 28' so se jim sicer naši približali na sami dve točki (40:42), nato pa so znova popustili. Proseška ekipa je bila sicer okrnjena, lahko bi pa igrala precej bolje. Med posamezniki omenimo Andreja Pertota ter Deana Bogatca. (Andrej Cunja)

MINIBASKET

Turnir »Prvi koši«

POLET - FOSCHIATTI 8:46

POLET: Švab 4, Bogatec, Piccini, Ferluga, Gregori, Kocjančič 2, Ferfolja 2,

Grilanc, Mitja Suhadolc, Beličič, Vidali, Milič, Matjaž Suhadolc.

Proti premočnemu in vodilnemu na lestvici so poletovci, kljub veliki požrtvovalnosti, visoko izgubili, saj so bili gostje zanesljivo boljši. (Cancia)

V moški rokometni C ligi

Kras Trimac zlahka

KRAS TRIMAC - ORIAIGO DOLO 25:9 (11:3)

KRAS: Klinc, Rossi, Muran 2, Fonda, Oberdan 9, Kralj, Milič 2, Vremec, Škrk, Raseni 4, Kozlovčič 6.

Kot predvideno, so Krasovi rokometiši brez težav odpravili zadnjevršeni Oriago iz Dola. Premo krasovcev je bila tolikšna, da so gostje v 1. polčasu dosegli le 3 gole. Trener Lazar je tako dal priložnost tudi tistim, ki so v letošnjem prvenstvu bolj malo igrali. (Pjotr)

Turnirji ob gostovanju iz ČSFR

V okviru gostovanja košarkarjev s Českoslovaške so članice SZ Jadran priredile vrsto turnirjev.

KADETSKI TURNIR V REPNU

Polfinale: Kontovel - Autoškoda 97:66 (45:30), Postojna - Bor 109:105 (51:39, 92:92).

Finala za 3. mesto: Bor - Autoškoda 93:81 (42:43). Finala za 1. mesto: Kontovel - Postojna 90:82 (48:47).

Končna lestvica: 1. Kontovel, 2. Postojna, 3. Bor, 4. Autoškoda.

KADETSKI TURNIR V GORICI

Polfinale: Dom - Slavia Kromeríž 67:75 (39:38), Ardita - Iskra Nova Gorica 68:61 (45:31).

Finala za 3. mesto: Iskra Nova Gorica - Dom 68:59 (33:24). Finala za 1. mesto: Ardita - Slavia Kromeríž 75:64 (32:31).

Končni vrstni red: 1. Ardita, 2. Slavia, 3. Iskra, 4. Dom.

TURNIR ŠD SOKOL (naraščajniki)

Polfinale: Sežana - Sokol 95:80 (37:28), Kontovel - Autoškoda 88:75 (49:40).

Finala za 3. mesto: Autoškoda - Sokol 92:88 (46:35), finala za 1. mesto: Sežana - Kontovel 89:83 (55:10).

Končna lestvica: 1. Sežana, 2. Kontovel, 3. Autoškoda, 4. Sokol.

Za Borove nogometaše v play-offu cicibanov

Usodne zadnje minute

CICIBANI (play-off)

SAN LUIGI - BOR FARCO 4:1 (1:0)

STRELEC ZA BOR: Manzin. BOR FARCO: Babuder, Sossi, Križmančič, Jan Gregori, Manzin, Kariš, Zornada, Vattovani, Damjan Gregori.

V svoji prvi tekmi play-offa so borovci izgubili proti boljši ekipi. Rezultat sam bi bil lahko še višji, toda malo vratar Babuder, malo netočnost domačih napadalcev je preprečilo še višji poraz. Naši so tekmo začeli slabo, že takoj na začetku so domačini imeli na razpolago 11-metrovko, ki so jo uspešno izvedli. Tudi v nadaljevanju so bili domačini boljši nasprotniki, naši pa so z enim protinapadom izenačili z Manzinom. Toda veselja borovcev je trajalo le nekaj sekund, saj so domačini po napaki obrambe vrste spet povedli. Zaključne minute so bile za naše usodne. (d. gr.)

UNDER 18

BREG - FORTITUDO 4:1 (2:0)

STRELCI: Rochetti, Mauri 2, Buzzi BREG: Gigliano, Calzi, Ota, Rochetti, Švab, Reja, Majovski, Mauri, Buzzi, Švara, Strain.

Po dveh zaporednih porazih so brežani zaslužno zmagali, čeprav so igrali v nepopolni postavi. Modri so igrali zagrizeno in dobro predvsem v prvem polčasu in v začetku drugega polčasa. Prvi zadek so dosegli v 23' z lepim strelom Rochettija. Štiri minute kasneje je podvojil Mauri po zelo lepi akciji Švare. Takoj v uvodnih minutah drugega polčasa pa je

Za slovo v odbojgarski C-2 in D ligi

Slavje moških ekip

BOR AGRIMPEX - ITALY FOIDA 3:1 (15:4, 15:8, 12:15, 15:10)

BOR AGRIMPEX: Stančič, Giacca, Marega, Palin, Meton, Paganini, Rudes.

Borovci so v zadnjem prvenstvenem nastopu pospravili pričakovani točki in s tem zaokrožili letošnje skupno bero na 32. Ekipa Italy iz Foide ni nasprotnik, ki bi lahko pripravil presečenje, saj se je poslovil od lige s 16 osvojenimi točkami. Izbojevanj niz je bil tako največ, kar je lahko dosegel na tem gostovanju. Vsekakor moramo omeniti, da so borovci nastopili s tremi poškodovanimi igralci, Rudes pa sploh ni stopil na igrišče. Še dobro, da se je prvenstvo končalo, ker zadnje čase imajo kar precej težav in počitek bo še kako dobro prišel za sanacijo poškodb. (G. F.)

VALPRAPOR IMSA - US FRIULI 3:1 (15:0, 15:8, 9:15, 15:7)

VALPRAPOR IMSA: Feri, Lutman, Berzacola, Petejan, Lavrenčič, Buzzinelli, Florenin, Vogrič, Poletti, Uršič.

Valprapor Imsa je prvenstvo zaključil pred svojim občinstvom z zmago nad tretjevršeno ekipo iz Povoletta. Po prvih dveh setih, ko so naši spretno izkoriščali številne napake nasprotnika, so v tretjem popustili in mu dovolili, da se je opomogel in osvojil niz. V 4. setu pa so naši spet prikazali svojo pravo igr in z dobrimi kombinacijami pospravili še zadnji par prvenstvenih točk. Omenimo, da je Valprapor bil brez svojega trenerja Zamoia, katerega je nadomestil mladi pomožni trener Robert Makuc. (Alp)

VOLLEY BALL - OLIMPIYA CDR 2:3 (15:8, 9:15, 10:15, 15:11, 12:15)

OLIMPIYA CDR: Simon in Andrej Terpin, Dornik, Komjanc, Mania, Cotič, Černic, Šfiligoj.

Potem ko so Goričani v prejšnjem kolu premagali borovce, so letošnje prvenstvo končali s tesno zmago nad zagriženim VBU. Naši so stopili na igrišče preveč prepričani v lastne sposobnosti, kar so domačini znali dobro izkoristiti. V 2. in 3. setu pa so gostje bolje servirali in niza precej prepričljivo osvojili. V 4. setu je Swiderek vžil novega poguma Videmčanom, ki so stanje v nizih izenačili na 2:2. Tie-break pa je bil stalno v rokah gostov. Omeniti je treba, da so Goričane tudi v gosteh spremljali zvesti navijači ter jih srčno bodrili. (Peter Černic)

ŽENSKA C-2 LIGA

SOKOL INDULES - PALLAVOLO ALTURA 3:1 (15:2, 9:15, 15:4, 15:8)

SOKOL INDULES: Pertot, Vidali, Ušaj, Škerk, Brumat, Masten, T. in L. Vižentin, Drasič, Ciocchi.

Sokol Indules je zaključil letošnje prvenstvo s prepričljivo zmago nad mestnim tekmečem Pallavolo Altura. To je že 4. uspeh sokolovk proti tržaški ekipi v letošnji sezoni (vključno s pokalnima nastopoma). Nabrežinke so dobro igrale, popustile so le v 2. setu, ko je pešal predvsem sprejem. V 1. in 3. nizu pa so povsem nadigrale Tržačanke, o čemer pričata tudi delna izida. V zadnjem nizu so gostje povedle kar s 8:2, naše pa so se zbrale in si predvsem s ostrimi servisi zagotovile

delno in končno zmago. Povejmo še, da so Nabrežinke igrale predvsem v vidiku finalnega dela deželnega pokala, ki bo v nabrežinski telovadnici v soboto, 18. in nedeljo, 26. t.m. Finalni del organizira domače društvo v sodelovanju z deželno federacijo. (Vip)

CUS VIDEM - AGOREST POSOJILNICA SOVODNJE 3:1 (15:12, 15:12, 8:15, 15:13)

AGOREST POSOJILNICA SOVODNJE: Vižintin, Zavadlal, Luvisutti, Marassi, Scozziero, Orel, Fajt, Kranjšček, Sošol.

Goriška združena ekipa se poslavlja od prvenstva s častnim porazom, saj so naše predstavnice v gosteh proti prvovrščenemu CUS-u so solidno igrale. Pokazale so več lepih kombinacij in bile enakovredne nasprotnicam do konca tekme, tako da je številna in športna domača publika večkrat s ploskanjem nagradila lepo igr. Po prvih dveh izgubljenih setih so se naša dekleta zbrala, dobro so nadaljevala, predvsem v napadu, saj sta bili Vižintinova in Zavadlalova res odlični na mreži. Po osvojenem 3. setu so naše že vodile tudi v četrtem (12:7), vendar domačinke niso dopustile, da jim Goričanke pokvarijo končno slavje ob napredovanju. (R. I.)

MOŠKA D LIGA

SOČA SOBEMA - GSG CALDINI 3:0 (15:12, 15:9, 15:11)

SOČA SOBEMA: Š. I. in M. Cotič, Čadek, Muscau, Černic, Pahor, Pisk, Klede, Battisti.

Soče Sobema je proti Caldiniju dosegla svojo 3. zaporedno zmago in se uvrstila na končno 7. mesto lestvice. Kot priča sam rezultat, je sovođenska ekipa povsem nadigrala nasprotnika. Sočani so prikazali boljše telesno in tehnično pripravljenost, tako da ni bilo dvoma, kdo bo končni zmagovalec. S sinočnim uspehom je Soča Sobema dosegla in preseгла zastavljene cilje, v zadoščenje odbornikom, sponzorju, domačemu občinstvu in igralcem samim. (Poldo)

ŽENSKA D LIGA

PAV NATISONIA - KONOTOVEL 3:0 (15:13, 15:4, 15:11)

KONTOVEL: Štoka, Garbini, Regent, Maver, Legiša, Pertot, Kralj.

Ko so Kontovelke stopile na igrišče, je vse kazalo, da nameravajo zmagati, ne toliko zaradi zdaj že nepotrebnih točk, temveč predvsem, da bi prav v zadnji tekmi prekinile dolgo serijo porazov. Ves uvodni niz so visoko vodile, predvsem sta jima šla od rok sprejem in napad, šibkejši pa so bili servisi, kar jim je tudi preprečilo, da bi niz osvojile. V naslednjih dveh nizih so Kontovelke igrale nezbrano. Zanimiv je bil še zadnji niz, v katerem so gostje nadoknadile zaostanek 10:1. Kljub temu, da niza niso osvojile, so v tem delu vsekakor zadovoljile. (D.R.)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

SLOGA SAGOR - CUS 3:1 (10:15, 15:7, 15:7, 15:8)

BOR FRIULEXPORT - ALTURA 3:2 (13:15, 15:7, 15:11, 12:15, 15:4)

V organizaciji društva Kras

Memorial Donda v malem nogometu

Društvo Kras iz Dola in Poljan prireja prvi Memorial Kristian Donda v malem nogometu, v spomin na mladega Dondo, ki je preminil prejšnjo jesen v nesrečnih okoliščinah.

Na memorial, ki se bo pričel jutri, se je prijavilo 8 ekip, ki se bodo pomerile na igrišču v Dolu. Vsako moštvo bo šlo po 8 igralcev, napredoval pa bo zmagovalec posameznega srečanja. V polfinalnem delu se bodo pomerile 4 postave, zmagovalca pa se bosta nato potegovala še za pokal. Vse tekme bodo ob 18.30.

SPORED SREČANJ - jutri, 13. t.m.: Doberdob - Vrh; torek, 14.5.: Dol Poljane - Gabrje; sredo, 15.5.: Rupa Peč - Steverjan; četrtek, 16.5.: Štandrež - Jamlje.

Polfinalni srečanja bosta v soboto, 18. maja, od 17. ure dalje, dan kasneje, v nedeljo, 19. t.m., pa bo ob isti uri najprej mali nato še veliki finale. (M.J.)

Na seji novoizvoljenega odbora ZSSDI

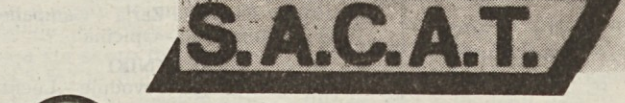
Težnja po prenovi

Novoizvoljeni odbor ZSSDI se je z veliko vnemo lotil svojega dela. Po kratkem razmisleku in ob ocenah nedavnega občnega zbora te osrednje športne organizacije, ki si neprikrito želi prenoviti, je izvršni odbor v svoji sredi najprej izoblikoval operativno strukturo ter imenoval odgovorne za posamezne resorje. Tako je bil za novega predsednika tržaškega pokrajinskega odbora imenovan Livio Valenčič, tajnik bo Ivan Peterlin, blagajniška funkcija pa je bila dodeljena Radivoju Pečarju. Ivan Peterlin bo obenem opravljal tudi funkcijo deželnega tajnika.

Novoizvoljeni odbor je bil tudi mnenja, da je nujno, da se ob posodobitvi dela uvede v delovno prakso novo elastično strukturo, ki naj skrbi za vsakdanje tekoče upravne posle. Tako je uvedel delovno predsedstvo, ki ga sestavljajo Jurij Kufersin, Livio Valenčič, Marko Lutman, Radivoj Pečar ter Ivan Peterlin. Dela predsedstva se kajpak udeležuje tudi član izvršnega odbora, ki je zadolžen za tisti resor, o katerem teče operativna debata. Ob za-

misli, da bi ZSSDI postalo bolj elastično pri svojem delu, so si odborniki razdelili tudi interesna delovna področja, za katere bodo odgovarjali. Tako bosta za tisk in za stike s sredstvi javnega obveščanja skrbela v okviru odbora Danilo Bizjak in Mario Šušteršič. Odgovornost za manifestacije nosita Danijel Brajnik in Mario Šušteršič, za področje zdravstva v okviru športne medicine bo zadolžen Renato Štokelj, fiskalna vprašanja bosta reševala Adriana Petean in Radivoj Pečar, legalnih vprašanj ter vprašanj statutarne narave se bo loteval Andrej Berdon, za tehnično kadrovanje ter za stike s šolsko sfero bo skrbel Franko Drasič, odgovoren za vprašanja Benečije je Igor Tull, Marij Čuk pa bo usmerjevalec dela ZSSDI v odnosu do drugih skupnosti v krogu naše manjšine.

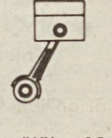
Odbor si je etapno že zastavil delo. Programsko izhodišče mu bo predstavljala študija, ki jo je pripravil odbor za telesno kulturo pri SKGZ in ki podrobno analizira naš šport v vseh njegovih demografskih in socioloških aspektih.

nadomestni deli za
FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA
in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483-4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

Naročnina: mesečna 22.000 lir - celoletna naročnina 264.000 lir; v SFRJ številka 8.00 din; mesečna naročnina 190.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 50101-601-85845
ADIT 61000 Ljubljana
Vodnikova 133 - Telefon 554045-557185
Fax 061/555343

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašni agenciji PUBLI-EST sri - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

nedelja, 12. maja 1991

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Cian italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Vialli in tovariši danes na težkem gostovanju v Turinu Samp še ni na varnem

Vujadin Boškov, trener vodilne Sampdorie, upa, da bo njegovo moštvo proslavljalo osvojitve naslova prvaka prihodnjo nedeljo v Genovi proti Lecceju. To nemara predpostavlja, da morajo Vialli in tovariši danes odnesti celo kožo na gostovanju pri četrtouvrščenemu Torinu, kar ne bo lahko. In če bo Sampdoria izgubila, se ji bo Milan približal na sami dve točki, kajti ni dvoma, da bo kljub odsotnosti Donadonija in Gullitta zanesljivo odpravil že izpadlo Bologno.

32. kolo je pomembno tudi glede obstanka. Trije selivci v B ligo so že znani, 15. mestu se izogibajo Bari, Cagliari in Lecce.

DANAŠNJI SPORED: Cagliari (25) - Roma (32), Cesena (19) - Atalanta (31), Genoa (35) - Inter (42), Lazio (32) - Fiorentina (28), Lecce (23) - Parma (35), Milan (43) - Bologna (18), Napoli (33) - Juventus (34), Pisa (20) - Bari (26), Torino (35) - Sampdoria (47).

Okrnjena Triestina mora vseeno zmagati

Taranto, današnji gost Triestine, verjetno ni kdove kako motiviran (32), saj se je za igrance te ekipe prvenstvo že končalo, a vprašanje je, ali bodo znali Tržačani njihovo morebitno neugodnost izkoristiti, kajti zaradi disqualifikacije bosta odsotna libero Consagra in domiselni Urban, ki sta v ekipi nenadomestljiva. Zmaga pa je imperativ, kajti s točko bi si Tržačani bolj malo pomagali.

DANAŠNJI SPORED: Ascoli (35) - messina (31), Barletta (25) - Lucchese (35), Brescia (30) - Pescara (29), Cosenza (29) - Avellino (30), Modena (29) - Verona (39), Padova (33) - Udinese (34), Reggiana (33) - Ancona (31), Salernitana (29) - Foggia (43), Triestina (26) - Taranto (32).

Poraz nogometašev Olimpije v Ljubljani

LJUBLJANA - V tekmi 1. jugoslovanske nogometne lige je Olimpija doma nepričakovano z 1:3 (1:0) izgubila z Veležem. Po zadetku Pateta v 30. minuti sta bila za goste uspešna Kodro (64') in Beširević (71. in 84').

OSTALI IZIDI 32. KOLA: Spartak - Osijek 4:7 (3:3, 1:1), Rad - Zemun 2:1 (1:1), Vojvodina - Budućnost 2:0, Proleter - Partizan 4:5 (2:2, 1:0), Sloboda - Dinamo 0:3 (0:1), Željezničar - Rijeka 2:0 (0:0), Hajduk - Sarajevo 2:0 (1:0), Radnički - Borac 2:0 (1:0).

LESTVICA: Crvena zvezda 46, Dinamo 36, Partizan 35, Proleter 33, Osijek 30, Rad in Olimpija 28, Velež in Radnički 27, Borac in Vojvodina 26, Željezničar in Zemun 25, Hajduk in Rijeka 23, Budućnost in Sarajevo 22, Sloboda 20, Spartak 4.

V 3. jugoslovanski ligi pa je Koper z 2:0 premagal Mladost, Izola pa je v gosteh po streljanju 11-metrovk s 2:3 odpravila Jedinstvo. Po regularnem delu tekme je bilo 0:0.

Finale košarkarskega play-offa Za uvod Philips

PHILIPS - PHONOLA 99:90 (45:44)
PHILIPS: Bargna, Aldi, Pittis 14, Ambrassa 5, Vincent 23, McQueen 12, Riva 25, Montecchi 18.

PHONOLA: Gentile 25, Esposito 23, Dell'Agnello 18, Frank 15, Donadoni, Shackleford 9.

SODNIKA: Zanon in Tullio; PM: Philips 21:30, Phonola 13:21. TRI TOČKE: Philips 10:23 (Pittis 1:4, Ambrassa 1:2, Vincent 2:6, Riva 2:5, Montecchi 4:6), Phonola 9:23 (Gentile 5:10, Esposito 4:11, Donadoni 0:2). GLEDALCEV: 10.500.

MILAN — V prvi finalni tekmi košarkarskega play-off je Philips po izenačenem prvem polčasu prepričljivo premagal Phonolo iz Caserte, pri kateri je Američan Shackleford razočaral v napadu. Druga tekma bo v torek.

Finale Seleš - Sabatini

RIM — Finalistki letošnjega mednarodnega ženskega prvenstva Italije sta Monika Seleš in Gabriela Sabatini.

Jugoslovanka je včeraj s 7:5, 2:6, 6:4 premagala Fernandezovo (ZDA), Argentinka pa s 6:1, 6:0 Martinezovo (Španija).

Prpič izločen

HAMBURG — Jugoslovian Goran Prpič je izgubil lepo priložnost, da bi se uvrstil v finale odprtega teniškega prvenstva Nemčije. V polfinalu je namreč z 1:6, 6:1, 6:7 (4:7) izgubil proti Švedu Gustafssonu, potem ko je imel v 11. igri 3. niza trikrat možnost doseči »break«. V finalu se bo Gustafsson pomeril s Čehom Novákom, ki je s 6:3, 2:6, 7:6 (7:5) odpravil Nemca Sticha.

Živojinović finalist

DOMŽALE — Na odprtem teniškem prvenstvu Slovenije je Jugoslovian Živojinović s 3:6, 7:5, 7:6 premagal Italijana Pambianca in se bo v današnjem finalu pomeril s Sovjetom Olhovskijem, ki je s 7:6, 6:1 odpravil Francoza Raouxa.

Danes VN Monaka v formuli ena Modena ob Senni

MONTECARLO — O najboljšem času Brazilca Senna, ki bo tudi na današnji dirki formule ena za Veliko nagrado Monaka startal v prvi vrsti, ni vredno izgubljati besed. Veliko presenečenje pa je pripravil Italijan Stefano Modena (tyrrell honda), ki je bil takoj za Senno in bo prvič v svojem življenju dirko začel v prvi vrsti. Razočarala sta Ferrarijeva pilota Prost in Alesi, ki sta še poslabšala svoj startni položaj. V jutranjih urah, med neuradnimi puskusnimi vožnjami, se je silovito zaletel Italijan Caffi (footwok porsche) in docela uničil svoje vozilo, sam pa jo je srečno odnesel. Startni vrstni red:

1. vrsta: Senna (Braz.) mclaren honda 1'20"344; Modena (It.) tyrrell honda 1'20"809; 2. vrsta: Patrese (It.) williams renault 1'21"013; Piquet (Braz.) benetton ford 1'21"159; 3. vrsta: Mansell (VB) williams renault 1'21"205; Berger (Av.) mclaren honda 1'21"222; 4. vrsta: Prost (Fr.) ferrari 1'21"455; Moreno (Braz.) benetton ford 1'21"804; 5. vrsta: Alesi (Fr.) ferrari 1'21"910; De Cesaris (It.) jordan ford 1'22"764; 6. vrsta: Pirro (It.) dallara judg 1'23"022; Lehto (Fin.) dallara judg

1'23"023; 7. vrsta: Nakajima (Jap.) tyrrell honda 1'23"052; Martini (It.) minardi ferrari 1'23"064, itd.

Danes tudi motociklisti

JEREZ (Španija) — Danes bo na vrsti tudi motociklistična dirka za VN Španije. V razredu do 500 ccm bo v 1. vrsti startal Rainey (ZDA, yamaha), v razredu do 125 ccm Bradl (Nem. honda), v razredu do 125 ccm pa Ueda (Jap., honda).

Teodora vdruživ

PERUGIA — V 3. finalni tekmi končnice ženskega odbojarskega prvenstva je sinoči Teodora iz Ravenne s 3:1 (8:15, 15:8, 15:13) premagala Imeta iz Perugia. Teodora zdaj vodi z 2:1. Četrta tekma bo v sredo v Ravenni.

Mauri ubranil vodstvo

ZARAGOZA — Na 13. etapi kolesarske dirke po Španiji (Benasque - Zaragoza, 219 km) je v sprintu zmagal Van Popel (Niz.). Na skupni lestvici še vedno vodi domačin Mauri.

Ob 10-letnici športnega združenja Soča Vrsta zanimivih tekmovalj

Športno združenje Soča iz sovođenske občine slavi letos 10. obletnico delovanja. Odborniki združenja so sklenili proslaviti pomembni jubilej z nekaterimi zanimivimi odbojarskimi tekmovalji, tako v moški kot tudi v ženski konkurenci. V sredo, 15. t.m., bo v občinski telovadnici v Sovodnjah turnir naraščajnikov, na katerem se bodo pomerile šesterke OK Val, Naš prapor, SZ Sloga in domačega SZ Soča. Dan kasneje, in sicer v četrtek, 16. t.m., bodo prišle na vrsto naraščajnice. Turnirja se bodo udeležile ekipe US Sagrado, SZ Dom in SZ Soča.

V soboto, 18. t.m., bo v sovođenski telovadnici prava mednarodna odbojarska poslastica, saj se bodo za lovorko najboljšega potegovale šesterke Sai iz Belluna, Cessalta pri Trevisu (slednja nastopa v italijanski B-1 ligi) ter OK Salomni iz Kanala, ki tekmuje v jugoslovanski A-2 ligi. Vsa srečanja se bodo pričela ob 17. uri. Praznično vzdušje bodo zaključili najmlajši odbojkarji in odbojkarice, saj bo v nedeljo, 19. t.m., od 14. ure dalje turnir v miniodbojki. Tekmovanja bo omogočila Kmečko-obrtniška posojilnica iz Sovodenj. (mar)

Danes v Trstu 1. dan deželne finala »deklic«

Borove odbojkarice v boju za naslov

Odbojarsko društvo Bor bo danes in v nedeljo, 19. maja gostitelj deželne faze državnega odbojarskega prvenstva v kategoriji deklic (letnik 1975 in mlajše). Za naslov deželne prvake se bodo potegovali štirje pokrajinski prvaki. Poleg ekipe Bora Friulexport so to še videmski CUS Udine, pordenonski Pallavolo Pordenone in ronški ACLI Ronchi.

Po lanskem enkratnem podvigu v Trziču bodo skušale borovke letos spet seči po naslovu deželne prvake, čeprav bo tudi letos ekipa po vsej verjetnosti mlajša od ostalih, saj so prav vse borovke rojene leta 1976, nekaj pa jih je celo mlajših. Glavni cilj je vsekakor uvrstitev v meddeželno fazo, ki si jo bo poleg zmagovalne ekipe priborila tudi drugouvrščena.

Deželni finale bo potekal po formuli vsak proti vsakemu (tri dobljene nize) in je dvodnevni.

Vse tekme bodo v Borovem športnem centru na 1. maju, spored pa je naslednji:

Danes: 11.00 CUS Videm - Pordenone; 15.00 Bor Friulexport - Pordenone; sledi Ronchi - CUS Videm.

19. maja: 11.00 Ronchi - Bor Friulexport; 15.00 Pordenone - Ronchi; sledi Bor Friulexport - CUS Videm.

Sponsor prireditve je podjetje import-export Friulexport.

Čupini jadrnici v ospredju

Pred dobrim tednom dni se je v Lignanu pričela »Regata dveh zalivov«. To je prva regata, veljavna za prvenstvo XI. cone FIV. Vpisalo se je 67 posadk, ki so jih razdelili v 3 kategorije: IOR, IMS in open. Pomerili sta se tudi dve Čupini jadrnici, in sicer Atman (Vuga) in Saleb (Križnič), ki sta tekmovali v kategoriji IMS oz. Atman v podkategoriji DE in Saleb v podkategoriji C.

Tekmovanje bi bili moral začeti že v soboto, vendar so ga zaradi slabega vremena odpovedali, v nedeljo pa so bile vremenske razmere ugodne. Naši jadrnici sta se dobro odrezali, saj je Atman prišel prvi v svoji kategoriji ter dosegel tudi drugi najboljši kompenzirani čas, Saleb pa je bil 7. v svoji kategoriji.

Danes se v Lignanu predvidena še zadnja regata, in sicer olimpijski trikotnik. (L.V.)

domači šport

DANES

NEDELJA, 12. MAJA 1991

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Ogleju: Aquileia - Juventusina.

2. AMATERSKA LIGA

16.00 v Koprivnu: Capriva - Zarja; 16.00 v Moši: Mossa - Vesna; 16.00 na Padričah: Gaja - Piedimonte; 16.00 v Moraru: Moraro - Primorje.

3. AMATERSKA LIGA

16.00 na Opčinah, Ul. Alpini: CGS - Primorec; 16.00 na Opčinah, Vill. fanciullo: Chiarbola - Breg; 16.00 v Šlovrencu: San Lorenzo - Sovodnje; 16.00 v Repnu: Kras - Vermegliano; 16.00 v Doberdobu: Mladost - Poggio.

NARAŠČAJNIKI

10.30 NA Proseku: Primorje - Chiarbola; 10.00 v Bazovici: Zarja - Campanelle; 10.30 v Dolini: Breg - Opicina.

ZAČETNIKI

9.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Lucinico; 12.15 na Proseku: Primorje - Ponziana A; 11.45 v Bazovici: Zarja - Fani Olimpia.

ODBOJKA

DEKLICE (deželni finale)

11.00 v Trstu, stadion 1. maj: CUS Videm - Pallavolo Pordenon; 15.00: Bor Friulexport - Pallavolo Pordenon, sledi: Pallavolo Acili Ronke - CUS Videm.

NARAŠČAJNIKI (deželni finale)

10.00 v Vidmu, nastopata tudi Sloga in Soča

NARAŠČAJNICE (deželni finale)

15.00 v Bagnarii Arsi: Bor Friulexport - Gonars

1. MOŠKA DIVIZIJA

10.00 v Trstu, licej Petrarca: La Mar-motta - Sloga.

KOŠARKA

KADETI

11.00 v Repnu: Kontovel - Emmezeta.

DEČKI (pokrajinski finale)

9.30 in 11.00 v Trziču, Ul. Isonzo 27: nastopa tudi Bor.

ROLKE

CONSKO PRVENSTVO

9.30 V Dolini: nastopa tudi Mladina Resco.

obvestili

TPK SIRENA - ŠPORTNI RIBOLOV Na sedežu TPK Sirena (Miramarski drevored 32) bo danes, 12. maja, sejem opreme za športni ribolov.

SPDT — MLADINSKI ODSEK sporoča, da je izlet k Doberdobskem jezeru za osnovnošolsko mladino predložen zaradi slabega vremena na nedeljo, 19. maja. Informacije na tel. 55180 med 18. in 20. uro.

Happy Day

servis za srečno doživetje!

Happy Day

nudi pomoč pri organiziranju porok (oklici, vabila, oblačila, cvetlični aranžmaji, glasba, banket, fotografski servis, bomboniere, sanjske vile, ladjo za poročno slajve sredi zaliva, bančna posojila pod ugodnimi pogoji, itd.)

Happy Day

organizira vesela praznovanja (krst, prvo obhajilo, bima, rojstni dan, proslavljanje diplome, domače zabave, party, itd.)

Happy Day

Agencija, ki skrbi tudi za dobavo najrazličnejših dokumentov, da vam tako prihrani neprijetne izgube časa.

Happy Day

34145 TRST - UL. GINNASTICA 30 - TEL. 040/725489 - FAX 040/725350

Vse podrobnejše informacije bo gospa EMANUELA nudila s posebno pozornostjo vsem, ki jo bodo obiskali. (odprto vsak delavnik od 9.00 do 12.30 in od 16.00 do 19.00)

v živo o našem športu

vsak ponedeljek ob 21.45
na TV Koper-Capodistria
ponovitev v torek ob 16.30

jutri v oddaji:

- nogomet: Chiarbola - BREG. In je že druga amaterska liga;
- košarka: Kako naprej?
- motociklizem: Hlabjan — PrimotorKlub — razporeda sezona;
- skiroлке: ŠD Mladina organizator meddeželnega tekmovanja, veljavnega za državno prvenstvo;
- DOSP '91: 500 dijakov na letošnjem dijaškem obsejnejm srečanju Primorske v organizaciji liceja F. Prešeren iz Trsta.

za odgovore na nagradno uganko (003866) 25991